

Innehållsförteckning

Inledning		sid. 2
Förutsättningar		sid. 3
Hälsa och livsstil		sid. 7
Kunskaper – Utveckling och lärande – Språkutveckling		sid. 10
	– Matematik	sid. 15
Miljö – kretsloppstänkande		sid. 20
Förskola – Hem – utvecklingssamtal		sid. 25
Normer och värden		sid. 29
Barns inflytande		sid. 34
Egna prioriterade områden	Natur	sid. 39
	Lek	sid. 41
	Lek och rörelse	sid. 42
Bilagor:		
Miljöplan		sid. 43
Vår värdegrund		sid. 44
Likabehandlingsplanen		sid. 45

Inledning

Sedan januari 2008 är Vagnhärads förskolor ett gemensamt rektorsområde. Vagnhärads förskolor består av 13 avdelningar fördelade på tre enheter; Fagerhults förskola, Fagerängs förskola och Hasselbackens förskola. Enheterna har olika profileringar men ändå många gemensamma utbyten som t.ex. personalutvecklingsgrupper inom olika områden.

Fagerhults förskola

Förskolan Fagerhult består av två byggnader. Den äldre stenbyggnaden har varit förskola sedan 1992 och den nya paviljongen stod klar i slutet av januari 2006.

I gamla delen finns idag två stycken småbarnsavdelningar, Ankan och Grodan, och i paviljongen två storbarns avdelningar, Solen och Månen.

Förskolans profilering är naturförskola och verksamheten har samarbete med friluftsförbundet.

Fagerängs förskola

Förskolan Fageräng byggdes 1973 och är Vagnhärads äldsta förskola. Idag har förskolan 5 avdelningar, två småbarns avdelningar, Tuppen och Valpen och tre storbarns avdelningar, Ekorren, Katten och Svanen. Förskolans är rörelse certifierad och det är också förskolans profil.

Hasselbackens förskola

Förskolan Hasselbacken startade 1988. Förskolan har fyra avdelningar, två småbarns avdelningar, Linden och Asken och två storbarns avdelningar, Trollhassel och Rönnen. Förskolan har två profiler.

Linden och Trollhassel är rörelse certifierade och Asken och Rönnen arbetar enligt Montessori pedagogiken.

Kvalitetsredovisningen är genomgående baserad på; arbetslagens utvärdering av verksamheten, barnobservationer, enkäter, samtal med barn och föräldrar samt dokumentation i form av foton, minnesanteckningar och portfoliomaterial. Kvalitetsarbetet har varit en stående punkt på arbetsplatsträffar och studiedagar. Representanter från alla avdelningar på Vagnhärads förskolor har haft gemensamma utvecklingsgrupper där kvalitetsarbetet har diskuterats och värderats.

På Fagerhults förskola arbetar Solen och Månen tillsammans med kvalitetsredovisningen eftersom de har ett nära samarbete och integrerar mycket mellan avdelningarna. Det här läsåret har även Ankan och Grodan valt att skriva kvalitetsredovisningen tillsammans, eftersom verksamheterna är likvärdiga samt att även de har en hel del planeringar och aktiviteter tillsammans. På övriga förskolor har varje avdelning skrivit sina egna kvalitetsredovisningar.

Carina Lue
Rektor

Förutsättningar

Förskolan Fagerhult Barn 1-5 år

Fakta

Antal barn: 75

Antal avdelningar 1-3 år: 2 (Ankan & Grodan)

Antal barn/avdelning: 15

Antal avdelningar 3-5 år: 2 (Solen & Månen)

Antal barn/avdelning: 23 resp. 22

Antal personal totalt: 15

Antal avdelningspersonal: 13

Antal personal med ped. högskoleutbildning: 8

Närvaro i oktober: 66,5 %

Närvaro i mars: 60,75 %

Öppethållande: förskolan har öppet mellan kl. 06.00-18.00

Nyckeltal

Barn/personal åa: 5,8 b/åa ht-09, 6,1 b/åa vt-10

Barn/avdelningspersonal åa: 6,6 b/åa ht-09, 6,7 b/åa vt-10

Andel avdelningspersonal med högskoleutbildning: 62 %

Personalen är nöjd med sin utemiljö och närheten till skogen.

Månen fick till hösten 3 nya barn i gruppen. En förskollärare nyanställdes.

Solen fick till hösten 13 nya barn i gruppen. Det har inneburit att det tagit längre tid att arbeta ihop gruppen.

Under hösten skolade avdelningen Ankan in 7 barn. 1 barn slutade till jul och i början av vårterminen började 1 nytt barn. Under hösten skolade Grodans avdelning in 6 barn och under vårterminen började 3 nya barn. 2 barn slutade under samma period.

På förskolan har 20 % av barnen ett annat modersmål än svenska. Några barn behöver hjälp av talpedagog, andra är i behov av extra stöd där personal blir handledda av elevhälsans specialpedagog.

I år har vi inte något barn med funktionshinder.

Under året har vi haft ett lägre barnantal på fredagar och måndagar. Därmed har vi lagt in avdelnings planering på fredagsförmiddagar. Vi hjälps åt att ta hand om varandras barn så att arbetslaget har kunnat planera var fjärde vecka. Enskild pedagogisk planering har ibland varit svår att få till på grund av att personalens sjukfrånvaro varit hög på förskolan.

Förutsättningar

Förskolan Fageräng Barn 1-5 år

Fakta

Antal barn: 82/102

Antal avdelningar 1-3 år: 2 (Tuppen & Valpen)

Antal barn/avdelning: 16-22

Antal avdelningar 3-5 år: 3 (Ekorren, Katten & Svanen)

Antal barn/avdelning: 20-24

Antal personal totalt: 19

Antal avdelningspersonal: 16

Antal personal med ped. högskoleutbildning: 6

Närvaro i oktober: 68,4 %

Närvaro i mars: 64,8 %

Öppethållande: förskolan har öppet mellan kl. 06.00-18.00

Nyckeltal

Barn/personal åa: 4,9 b/åa ht-09, 5,8 b/åa vt-10

Barn/avdelningspersonal åa: 5,7 b/åa ht-09, 6,7 b/åa vt-10

Andel avdelningspersonal med högskoleutbildning: 38 %

Flera avdelningar har haft mycket färre barn under höstterminen, men desto fler under vårterminen. Två avdelningar har fått personalförstärkning pga. många nya barn. Ständigt nya inskolningar under vårterminen kräver mycket av personalen, och ett stort arbete har lagts ner för att de små barnen ska känna trygghet.

En avdelning har 9 olika språk i sin grupp.

En avdelning har haft långtidssjukskriven personal samtidigt som annan personal arbetat deltid pga. utbildning från förskolläraryftet. Personalförstärkning har skett med hjälp av tidigare anställd förskollärare.

Några avdelningar har tagit emot praktikanter från gymnasiets barn och fritids program.

Förskolan har inga barn med funktionshinder.

Förutsättningar

Förskolan Hasselbacken Barn 1-5 år

Fakta

Antal barn: 62/76

Antal avdelningar 1-3 år: 2 (Asken & Linden)

Antal barn/avdelning: 10-18

Antal avdelningar 3-5 år: 2 (Rönnen & Trollhassel)

Antal barn/avdelning: 20-23

Antal personal totalt: 15

Antal avdelningspersonal: 13

Antal personal med ped. högskoleutbildning: 7

Närvaro i oktober: 66,25 %

Närvaro i mars: 60 %

Öppethållande: förskolan har öppet mellan kl. 06.00-18.00

Nyckeltal

Barn/personal åa: 4,9 b/åa ht-09, 5,6 b/åa vt-10

Barn/avdelningspersonal åa: 6,0 b/åa ht-09, 6,5 b/åa vt-10

Andel avdelningspersonal med högskoleutbildning: 54 %

Förskolan har haft betydligt fler barn under vårterminen än höstterminen. Personaltätheten har anpassats efter antal barn.

En avdelning upplever att de genom sitt pedagogiska engagemang och stimulerande miljö har fått en mycket harmonisk och lugn grupp.

En avdelning har arbetat mycket med rörelse och trots att det inte funnits möjlighet att låna Hedeby skolans gymnastiksal detta läsår så har de försökt lösa det genom att ha rörelse gymnastik ute vid fint väder och trängt ihop sig inne vid sämre väder. De försöker att röra på sig så fort de får tillfälle och lust, och utnyttjar skog och mark mycket. De har också arbetat mycket med språket då de har 6 barn med annat modersmål.

En avdelning har under en fyra månaders period skolat in 9 barn i åldrarna 1 -3 år samtidigt som ett nytt arbetslag började. Personalen har framförallt arbetat mycket med att få barn och föräldrar trygga.

Under våren har vi arbetat aktivt med vår gård, för att få en utforskande och utvecklande utemiljö för barnen att vistas i. Arbetet har skett i samverkan med barnen och deras föräldrar, vilket var ett mycket populärt och roligt arbete. Resultatet blev fantastiskt och nästan till ingen kostnad då gammalt och övergivet material har återanvänts.

Gemensamma förutsättningar för Vagnhärad's förskolor

Miljö

Alla förskolor ligger naturnära och närheten till skog och mark utnyttjas varje vecka. Närbelägna lekplatser och bibliotek besöks också ofta.

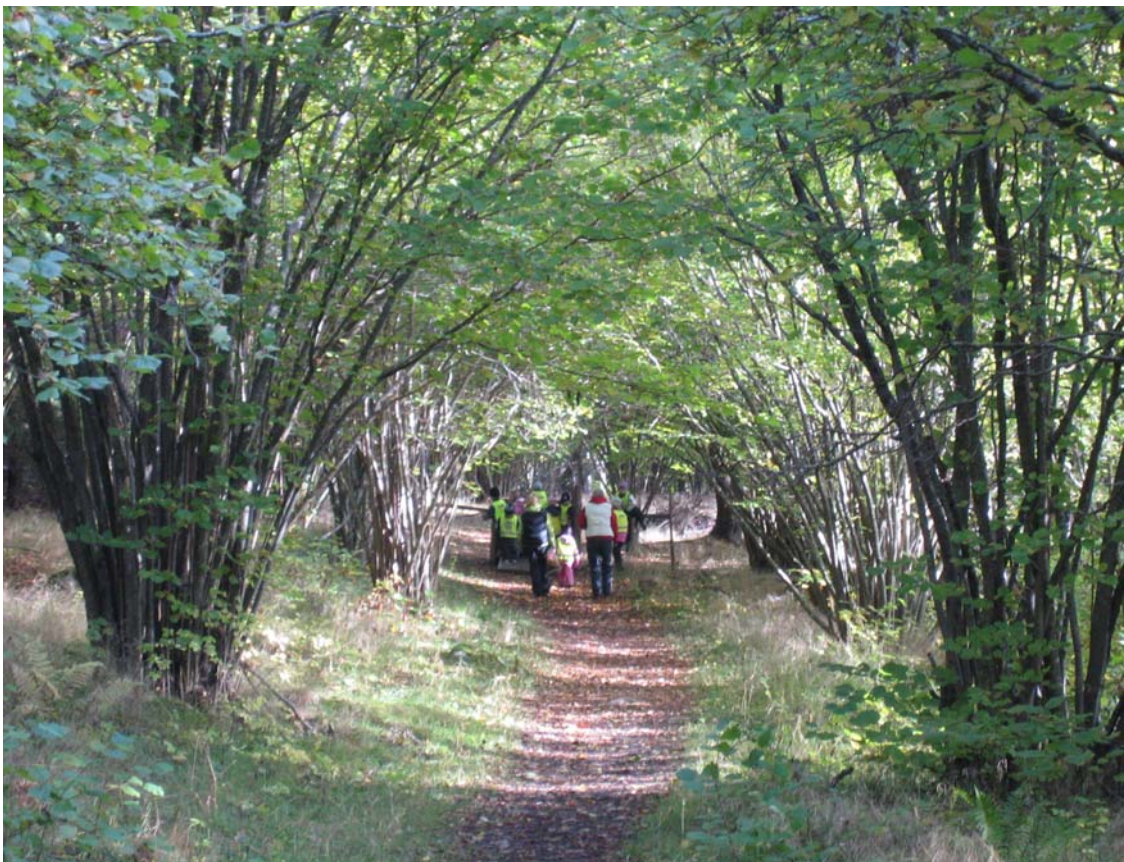
Fortbildning

Under hösten var all personal på en matematikföreläsning med Marie-Louise Nyberg som handlade om hur man på ett lekfullt sätt kan göra små barn matematiskt medvetna. Det köptes även in bra litteratur i ämnet.

All personal fick också möjlighet att visa upp hur de arbetar med matematik och teknik, samt ta del av andra förskolors arbetssätt på den årliga förskolemässan i Trosa. I anslutning till förskolemässan föreläste Jan Engqvist från fenomenmagasinet i Linköping om naturvetenskap och målet med verksamheten i förskolan.

Språkansvariga på respektive avdelningar har varit på tre föreläsningar om barn och språksvårigheter samt barn med svenska som andra språk. Personalen har fått nytt material med tips om hur språkstunder i mindre grupper kan utföras i verksamheten.

Varannan onsdag har Vagnhärad's förskolor nätverksträffar med olika teman. En pedagog från varje avdelning träffas tillsammans med andra pedagoger från förskolor i Vagnhärad. Personalen utbyter erfarenheter, idéer och diskuterar med varandra. Vi har även centrala utvecklingsgrupper i NTA, matematik och språk två gånger per termin. Där träffas personal både från Vagnhärad's och Trosas förskolor. Dessa träffar är lärorika och skapar positiv samverkan mellan de olika enheterna.

Hälsa och Livsstil

Mål:

Lpfö98 uttrycker följande mål

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande.

Så här arbetar vi för en god hälsa på Fagerhults förskola:

Förutsättningarna för vårt hälsoarbete är goda. Vi har en lekinbjudande, kuperad gård där barnen får möjlighet att röra sig mycket. Gården inbjuder till springlekar, cykling, klättring; både i träd och klätterställning, att rulla i slänten, åka kana, åka stjärtlapp, spela fotboll och bandy.

Vi har också nära till skogen. Vi kan välja vilken skog vi går till beroende på vilken barngrupp vi går med; t.ex. om barnen är duktiga "bergsbestigare" eller om vi behöver ha vagnar med oss.

Barnen vistas mycket ute och får tillgång till frisk luft och fria ytor att röra sig på. Barnens gruppkänsla, kroppsuppfattning och koordination ökar med rörelseaktiviteter och det förbättrar även barnens mentala utveckling.

Inomhus leker vi rörelselekar, klapplekar och dansar. Vi har också en studsmatta, en kryptunnel och balansbrädor som vi använder oss av i verksamheten.

Vi är medvetna om att barns inflytande hjälper till att motverka stress, samt främjar välbefinnandet. Vi gör vårt bästa för att inte stressa själva och inte överföra stress på barnen. Vi försöker vara flexibla och avbryta barns lek så lite som möjligt. Det är viktigt att barnen får lugn och ro i sin lek samt möjlighet att leka färdigt.

Röris är något vi har arbetat med för att ytterligare förbättra barnens motorik. Det är roligt och inspirerande.

Barnen har lärt sig röris programmet och de använder sig av materialet själva och spontant. Vi ser att de tycker det är lustfyllt och roligt.

I år hade vi gott om snö till det årliga Fagerhultloppet. Det var en stor upplevelse för många barn att få prova på att åka skidor. Barnen fick visa vilka bra kompisar de kan vara genom att låna ut skidor till de barn som inte hade egna och som kanske aldrig ens har stått på ett par skidor förut, roligt!

Vi serverar barnen husmanskost med grönsaker och hårt bröd varje dag. Vi serverar inga söta mellanmål. Sötsaker (t.ex. glass) förekommer i stort sett endast när någon fyller år, eller vid högtider som midsommar, påsk och jul. Däremot vill vi gärna att barnen äter mycket frukt. Vi serverar frukt på förmiddagarna och även vid eftermiddagsmellanmålet. När vi är i skogen har vi alltid en liten frukt- och vattenstund.

Måluppfyllelsen:

Solen och Månen upplever att de har hög måluppfyllelse och att de når målen enligt Lpfö98.

Ankan och Grodan bedömer att de gör ett bra arbete i dagsläget, men de vill arbeta mer med rörelse både inomhus och utomhus, samt fortsätta använda sig av Röris-materialet.

Årligt Fagerhultslopp på skidor eller springandes

Så här arbetar vi för en god hälsa på Fagerängs förskola:

- Varje dag har vi rörelse, t.ex. rörelsesamling, rörelselekar och dans, miniröris eller rörelse med olika rörelsematerial som finns tillgängligt.
- Vi använder oss av "röris", från Friskis och svettis, en gång i veckan.
- Vi är ute varje dag, antingen på promenad eller ut på gården.
- Vi går ofta till skogen, där barnen får öva sin motorik, klättra, rulla, hoppa, gå, springa och uppleva naturen i alla väder.
- Alla femåringar har tillgång till gymnastiksalen en förmiddag varannan vecka. Där använder vi de redskap som finns samt utnyttjar den stora golvytan för träning av grovmotoriska rörelser.
- På gården cyklar, gungar, balanserar och klättrar barnen.
- Vi har vila efter lunch varje dag, då barnen ligger på madrasser och lyssnar på lugn musik. Även de barn som inte sover är med på vilan, då vi vill förmedla att det är viktigt att koppla av.
- Vi tvättar händerna mycket och ofta. Vi har hittat på en "tvätta händer" sång.
- Vi samtalar med barnen om hygien och hur vi undviker smittorisker t.ex. genom att vara noga med handhygien, att inte hosta nysa rakt ut och att inte ta mat med fingrarna från serveringsskålarna.
- Vi samtalar om kostens betydelse för att kroppen ska må bra.
- Föräldrar har under ett föräldramöte fått information om hälsosam kosthållning.
- Vi äter frukt både på förmiddagen och under eftermiddagen.
- En del avdelningar har med föräldrarna enats om att ha månadskalas för de barn som fyller år under månaden för att minska på socker intaget, andra erbjuder födelsedagar med frukt.
- Vi har massage en gång i veckan/på vilan. Vi vuxna masserar barnen först och sedan masserar barnen varandra. Det blir en stund av avslappning och taktil stimulans. Kroppen/själen behöver beröring för att må bra och för att den empatiska förmågan ska utvecklas.
- Vi vill ha lugnt på avdelningarna och arbetar tillsammans för att sänka ljudnivån inomhus, bl.a. genom att erbjuda barnen mindre grupper.
- Vi tänker på hur vi utformar miljön både ute och inne.
- Vi ger barnen lekro och avbryter inte i onödan.
- Vi lyssnar aktivt på barnen för att kunna ge dem inflytande över sin vardag. Vi har en egen kokerska som är medveten om nyttiga råvaror och hon lagar en varierad kost.
- En avdelning har gått en kommet utbildning, som är till stöd för dem i deras dagliga arbete. Det är en kommunikationsmetod som kortfattat går ut på att berömma mer och tjata mindre.

Måluppfyllelsen:

Fyra avdelningar bedömer att de har uppfyllt sina mål och en avdelning bedömer att de har uppfyllt läroplanens mål, men inte sina egna på avdelningen.

Förskolan fick under den långa kalla vintern ställa in ute röris på gården, men det blev väldigt mycket pulkaåkning och pulsning i snön istället.

En avdelning har lyckats dela upp sig i mindre grupper och skapa ett lugn på avdelningen. Det har varit svårt för de avdelningar som hade många inskolningar att komma iväg till skogen.

Barnen fick en stor medvetenhet om smittspridning pga. svininfluensan i höstas, och händerna tvättades noga. Det var väldigt få barn som blev sjuka under den perioden. En avdelning gjorde en del vandringar under hösten som barnen uppskattade mycket. Detta för att få ihop gruppen och slippa små grupperingar där ofta någon hamnar utanför. Barnen blev också väldigt duktiga på att gå och eftermiddagen blev lugn och harmonisk.

Så här arbetar vi för en god hälsa på Hasselbackens förskola:

Förutsättningar för att arbeta med hälsa och livsstil på Hasselbackens förskola är mycket god då vi har bra ute- och inne miljöer, egen kokerska och medvetna pedagoger, som förstår att hälsa inte bara är rörelse och nyttig mat. Glädje, lugn och ro, stressfri miljö och inflytande över sin vardag är minst lika viktiga.

- Vi är ute minst en gång per dag
- Vi går ofta till skogen
- Vi upptäcker andra lekparkar och tar promenader
- Vi har mycket rörelselekar, dans, röris och andra gymnastik program
- Studsmattan står alltid framme
Barnen kan cykla, klättra, gunga och balansera på gården
- Vi har alltid frukt framme
- Barnen får tre måltider och fruktstunder varje dag
- Vi har lugna måltider
- Vi erbjuder näringsriktig mat
- Vi undviker onödigt socker i kosten (ingen juice el sylt utan färsk frukt, vatten och mjölk)
- Vi erbjuder vila för alla barn och då lyssnar vi på avslappnade musik och de barn som vill och behöver sover.
- Vi tänker på ljudnivån
- Vi skapar lugn och ro med bl.a. klassisk musik
- Vi springer inte inne
- Barnen avbryts inte i onödan utan tillåts göra klart för att stärka koncentrationen och minska stress.
- Barnen har inflytande över sin vardag för att förebygga stress och utveckla sin mentala hälsa.
- Vi lär barnen god hygien med handtvätt, tvål och vatten flera gånger om dagen.
- Vi byter handdukar 1 gång per vecka.
- Vi har städning varje dag
- Vi arbetar med grön flagg" hälsa och Livsstil "

Måluppfyllelsen:

Vi bedömer att vi har uppnått måluppfyllelsen till 100 %. Personalgruppen har med sitt Grön Flagg arbete valt område hälsa och livsstil och har därmed arbetat extra mycket med detta. Föräldrar har också fått en föreläsning om kosten på ett föräldramöte. Vi uppmuntrar barnen till att smaka på all mat som serveras och att äta frukt och grönsaker. Vi har i samråd med föräldrar kommit fram till att servera riven frukt istället för sylt på gröten samt kanel utan socker. Föräldrarna har även varit med om att bestämma att vi ska undvika glass på födelsedagar utan att använda födelsedagar till ett tillfälle att introducera nya exotiska frukter.

Område utveckling och lärande- Språkutveckling, Förskolan

Mål

Lpfö98 uttrycker följande mål: Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- * utvecklar ett rikt och nyanserat talspråk och sin förmåga att kommunicera med andra och att uttrycka tankar.
- * Utvecklar sitt ord- och begreppsörråd och sin förmåga att leka med ord, sitt intresse för skriftspråk och för förståelse av symboler samt deras kommunikativa funktioner
- * som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet samt sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.

Läroplanen trycker även på att arbetslaget skall ansvara för att arbetet i barngrupp genomförs så att barnen får stöd och stimulans i sin språk- och kommunikationsutveckling.

Kriterier för måluppfyllelse

- 1, Personalen läser dagligen för barnen
- 2, Ett blandat utbud av böcker finns tillgängliga och väl synliga för barnen
- 3, Bokstavssymboler finns tillgängliga och väl synliga för barnen
- 4, Rim, ramsor och sånger tränas dagligen
- 5, Munmotorik och ljudövningar genomförs regelbundet
- 6, Samtal och diskussioner med barn sker regelbundet i grupp och enskilt
- 7, Begreppsövningar ex över, under, bredvid sker regelbundet
- 8, Observationer av barnets språkutveckling sker regelbundet

Bedömning av måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Alla avdelningar bedömer att målet är uppfyllt till 87,5%. Kriteriet 5 är inte uppfyllt. Bedömningen är gjord av arbetslaget och baserar sig på dokumentationer, diskussioner, utvärderingar och barnobservationer från det gångna året.

Fagerängs förskola:

Ekorrens avd. bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Kattens avd. bedömer att målet är uppfyllt till 87,5 %. Kriteriet 8 är inte uppfyllt.

Svanens avd. bedömer att målet är uppfyllt till 75 %. Kriterier 5 och 7 är inte uppfyllda.

Begreppsövningar använder vi dagligen men inte på ett så medvetet sätt som vi önskar. En munmotorik skiva har vi köpt men inte hunnit introducera den för barnen.

Tuppens avd. bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Valpens avd. bedömer att målet är uppfyllt till 75 %. Kriterier 1 och 8 är inte uppfyllda.

Hasselbackens förskola:

Trollhassels avd. bedömer att målet är uppfyllt till 100 %

Rönnens avd. bedömer att målet är uppfyllt till 87,5 %. Kriteriet 1 är inte uppfyllt.

Askens avd. bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Lindens avd. bedömer att målet är uppfyllt till 100 %

"Bocken går över bron och trollet sitter under bron."

Reflektion, analys

Fagerhults förskola:

På storbarns avdelningarna ser personalen att barnens fantasi främjas av att de ibland berättar och läser sagor utan bilder. Pedagogerna har sett att synligt alfabet, namnlappar på barnens hyllor och att föremål har skrift på många ställen har ökat barnens intresse för att lära sig läsa och skriva. Genom att låta barnen välja egna ord som de vill lära sig skriva både på datorn och på papper, så har de sett att barnen inspirerats att läsa och skriva även andra ord. Personalen såg att flera barn som började hos dem hade en försenad språkutveckling och hade därför ett föräldramöte där kommunens talpedagog föreläste om barns språkutveckling med tips och idéer. Personalens tanke var att få föräldrarna att reflektera kring språkets betydelse och att de kan bidra mycket för språkutvecklingen genom att t.ex. läsa och samtala med sina barn. Personalen tycker att logopedens återkoppling har blivit bättre och de har fått mycket bra material samt en utförlig beskrivning av barnets språk. De ser att många barn har gjort stora framsteg med hjälp av detta. " Vid samlingar i små, åldersindelade grupper har vi sett att blyga barn och barn med försenad språkutveckling kommer lättare till tals. Då blir det också lättare att lägga rätt nivå på lekar, sånger, ramsor mm.

På småbarns avdelningarna har pedagogerna sett att det framför allt är i mötet med det enskilda barnet eller i en liten grupp som barn får chans att samtala, ställa frågor och man kan möta barnen på deras nivå och framför allt lyssna. I stora samlingssituationer kommer inte alla barn till tals, och därför har de minimerat dessa tillfällen. Storsångsamling är uppskattad av barnen och därför fyller den sin funktion trots att det blir många barn tillsammans en liten stund en gång i veckan. Personalen ser att de flesta barn visar ett stort intresse för språket och att de älskar samlingarna. Barnen tycker också mycket om att läsa böcker. De äldre barnen har upptäckt bokstäverna och vill ha "sin bokstav" med kaviar på knäckebrödssmörgåsen. Pedagogerna har sett att några barn känner igen sitt skrivna förnamn.

Fagerängs förskola:

På storbarns avdelningarna såg personalen att lässtunden blev mer stimulerande när de delade in barnen i två grupper för då kunde de välja böcker mer efter barnens nivå. De har också märkt att barnen tycker väldigt mycket om böcker speciellt när de lånat fakta böcker om olika saker. Då samlas barnen gärna två till fyra stycken och tittar på bilderna och samtalar. Ibland tar de hjälp av de vuxna och vill att de läser eller förklarar vissa saker. Barnen gillar också att lyssna på sagor och gör även egna böcker som de läser/berättar för varandra. Personalen har märkt att barnen tycker mycket om tredimensionella sagor, då de både återberättar och efterfrågar dessa. Personalen har också sett att barnen gärna sitter och arbetar med konkret material med bokstäver och gärna spelar bokstavs- och rimmemory samt att barnen är intresserade av bokstäver. Många av barnen skriver sitt namn och andra ord. Barnen tyckte det var roligt när en avdelning satte upp alla bokstäver på golvet i badrummet och pedagogerna såg att barnen gick de på alla sina bokstäver i sitt namn. När avdelningarna delar upp sig i olika rum vid lunch t.ex. så att det blir en lugn miljö, så märks det att barn som annars inte vågar prata kommer fram och syns.

På småbarns avdelningar ser man att barnen är nyfikna och intresserade av att lära sig sånger, ramsor, rörelsesånger och 3d sagor. På en avdelning använder personalen teckenkommunikation och ser att det är ett bra komplement till språket. Personalen ser också vikten av att ta vara på rutinsituationerna för samtal t. ex vid måltider, av och på klädning, leken mm.

Det är viktigt att sätta ord på det barnen ser och barnen visar alltid stort engagemang. En avdelning går till biblioteket med två barn i taget då de märkt att det ger mer kvalitet och tid för samtal.

På en avdelning har pedagogerna märkt att de större barnen börjar känna igen sin bokstav och sitt skrivna namn. De försöker också att skriva sitt namn.

De har också märkt att barnen älskar samlingarna, de fullkomligt jublar när det är dags för samling.

Barnen uppskattar alltid att de får bubbla med sugrör för att träna munmotoriken.

Hasselbackens förskola:

På storbarns avdelningarna anser vi att språket och förmågan att kunna göra sig förstådd är jätteviktigt. Vi ser att barnen har ett stort intresse för bokstäver redan i tidig ålder därför tycker vi att det är viktigt att tillgodose detta genom att ge barnen möjlighet att på egen hand få utforska och upptäcka olika språkmaterial.

Vi ser att barnen tycker om att få möjligheten att utforska bokstäver i olika sammanhang som t.ex. när vi har veckans bokstav då ger vi barnen möjlighet att ta med sig något hemifrån som börjar på den bokstaven. Vi har ramsat på bokstaven och vi har hittat på sånger på veckans bokstav. Allt blir en rolig lek där de faktiskt lär sig på samma gång. Vi ser inga problem med att barnens intresse för bokstäver gör att de kommer att börja läsa i tidig ålder. Barnen frågar ofta efter arbetsböcker.

Vi ser också att barnen älskar att sjunga och ramsa. Vi ser att språket är viktig och genom att benämna allt man gör och förstärker med bilder så kan barnen lättare tillgoda göra sig språket. Detta är speciellt viktig för barn med annat moders mål.

Vi har uppmärksammat att barns språk har blivit sämre de senaste åren och därför lägger vi nu lite extra energi på språket.

Vi ser också vikten av att ha en utvecklande och stimulerande miljö som tillgodoser barnens nyfikenhet inom detta område så att barnen själva får utforska och upptäcka i sin takt. Vi har språkrum med olika språklådor, språkpåsar, spel och bokstäver.

Genom att ge barnen möjligheten att välja själva ser vi att barn blir självständiga och trygga individer. Vi bemöter och stimulerar varje individ där de befinner sig.

Vi på småbarnsavdelningarna känner att vi arbetar aktivt med barnens språkutveckling och möter barnens behov. Vi ser vikten av att barnen får höra sagor och vi har läshörna med lättillgängliga böcker som barnen kan titta i tillsammans med andra barn eller själva. Vi ser att barnets ordförråd och ordförståelse ökar när vi läser för dem. Vi använder inga slanguttryck och uppmuntrar barnen till att samtala med riktiga ord. Barnen visar stor uppskattning för rim och ramsor och vi tycker att det är roligt!

”Liten, mindre, minst”

Ökad måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Storbarns avdelningar:

Vi vill bli bättre på samarbetet med biblioteket.

Vi ska införskaffa en ny språkpärm.

Vi ska få upp alfabetet på arabiska.

Hjälptord och böcker på barnens hemspråk med ord och bild skall införskaffas.

Vi vill gå en kurs i teckenkommunikation.

Småbarns avdelningar:

Vi arbetar medvetet med språket i spontana och planerade situationer. Vi arbetar vidare med det som fungerar bra. Vi ska fokusera mer på munmotorik och ljudövningar. Vi fortsätter att använda oss av TRAS-materialet som dokumentationsform och inspiration i språkarbetet.

Fagerängs förskola:

Storbarns avdelningar:

Vi vill fortsätta att arbeta och utveckla de metoder som fungerar och används.

Vi vill arbeta mer regelbundet med munmotorik/mungymnastik.

Vi vill arbeta mer med sagor och utveckla dem genom drama, skapande.

Vi vill fortsätta träna på att prata en och en och att lyssna på den som pratar.

Vi vill skapa möjlighet för sagostunder med 3D material både i ålders och utvecklingsgrupper.

Småbarns avdelningar:

Vi vill skapa mer material som fångar barnens nyfikenhet.

Vi vill läsa varje dag.

Vi vill fortsätta utveckla språket genom att konkretisera fler sagor, sånger och ramsor.

Vi vill skapa mer tid till observationer, reflektioner och analys av enskilda barns språkutveckling, för att bättre kunna hjälpa och stötta.

Vi vill hitta ett sätt att arbeta med hemspråk.

Hasselbackens förskola:

Storbarns avdelningar:

Vi vill ha mer utbildning och material som hjälper barn med annat modersmål.

Vi vill regelbundet öva ordförståelse med barn som har annat modersmål.

Vi vill bli bättre på att läsa spontant för barnen.

Vi vill att alla barn skall få möjlighet att lära sig läsa/skriva i förskolan.

Småbarns avdelningar:

Vi vill uppmuntra till fler språklekar dvs. kombinera rörelse och lek. som t.ex. "kryp under bordet", " Kan du hämta något blått". Då vi vet att barn mellan 1-3 år lättare lär sig igenom att agera samtidigt och att de utvecklar en bättre uthållighet genom att kombinera rörelse med lärande.

Vi planerar att även läsa och berätta sagor för barnen utan bilder, för att ge barnen en chans att utveckla sina egna inre bilder(fantasi).

Vi vill ge varje barn tid för individuell språkträning.

Situationen för:

Barn i behov att särskilt stöd

Fagerhults förskola:

Vi använder bildscheman för att tydliggöra dagen. Några barn har kontakt med logoped och talpedagog vilka vi samarbetar med och får stöd av.

Fagerängs förskola:

Ibland behövs resurser för att tillgodose barnens olika behov.

Bilder används för att tydliggöra rutiner och aktiviteter.

Vi får handledning från elevhälsan där Martemeo metoden har använts.

Vi försöker ge barnen lite extra tid till samtal och aktiviteter i liten grupp.

Vi använder oss av teckenkommunikation.

Hasselbackens förskola:

Vi använder oss av de resurser som finns, talpedagog och specialpedagog.

Vi använder oss av mycket bilder och konkret material.

Barn med annat modersmål**Fagerhults förskola:**

Vi är extra tydliga i samtalen med barnen. Vi tänker på att benämna det vi gör. Våra barn med annat modersmål är mycket intresserade av att läsa böcker på svenska.

Vi påvisar att det finns andra språk än svenska genom att sätta upp flaggor i hallen och skriva välkommen på de olika språk som finns representerat i barngruppen. Vi har lånat böcker på andra modersmål, vi har även utnyttjat språkkompetensen som finns på förskolan. Språket tydliggörs genom de tre dimensionella sagorna för dessa barn. Det är bra att vi berättar samma saga under en längre tid då vi ser att barnen lär sig ord ur sagan.

Fagerängs förskola:

För att alla ska känna sig välkomna har vi alla barnens olika flaggor representerade i hallen. Ibland använder vi tolk vid samtal med föräldrar så vi kan förstå varandra bättre både språkligt och kulturellt.

Många behöver extra stöd och det gör vi genom att upprepa det som de har sagt med fullständiga meningar. Vi använder oss av bilder, tecken, 3D material för att tydliggöra sånger ramsor och lekar. Vi pratar tydligt och med hela meningar.

Hasselbackens förskola:

Vi har arbetat mycket med bl.a. bildkort och flanosagor

Vi använder oss av bilder och förstärker med tecken.

Vi försöker ha individuell träning i den mån det går.

Vi gör extra språkgrupper där vi tränar svenskan.

Vi benämner allt vi gör.

Vi har barn som fått språk träning med modersmål lärare.

Flickor och pojkar**Fagerhults förskola:**

Vi utgår från varje individ oavsett kön. Vi arbetar medvetet med att ge flickor och pojkar samma förutsättningar att tillägna sig språket samt att ge dem lika stort talutrymme. Vi lånar och erbjuder böcker där både pojkar och flickor har huvudrollen. Vi försöker hitta böcker som motverkar traditionella könsmonster.

När vi berättar sagor muntligt till tredimensionellt material byts könet ut på den traditionella huvudrollsinnehavaren, exempelvis Rödluvan blir Pelle rödluva och Kalle guldlock.

Fagerängs förskola:

Genom samtal och diskussioner arbetar vi för att ge alla barn både pojkar och flickor förutsättningar att utveckla språket.

Hasselbackens förskola:

Vi gör ingen skillnad i vårt arbete mellan pojkar och flickor

Vi utgår från varje individ oavsett kön

Vi tänker på hur vi samtalar med barnen

Område Utveckling och Lärande - Matematik, Förskolan

Mål

Läroplanen (Lpfö) uttrycker följande mål: Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin förmåga att upptäcka och använda matematik i meningsfulla sammanhang.
- utvecklar sin förståelse för grundläggande egenskaper i begreppen tal, mätning och form samt sin förmåga att orientera sig i tid och rum.

Kriterier för måluppfyllelse

Personalen:

- 1, Räknar och "ramsar" dagligen.
- 2, Tillrättalägger en miljö som ger möjligheter för barnen att upptäcka likheter och olikheter.
- 3, Ger barnen möjlighet att sortera, klassificera och göra jämförelser.
- 4, Ger barnen möjlighet att se och uppleva likheter och olikheter i former och mönster.
- 5, Ger barnen möjlighet att uppfatta längd, storlek, vikt och volym.
- 6, Ger barnen möjlighet att lära sig tidsuppfattning såsom år, årstider, månader, veckor och dagar.
- 7, Ger barnen möjlighet att beräkna avstånd och läge i rummet, hur saker förhåller sig till varandra.
- 8, Ger barnen möjlighet att få kännedom om antal och räknerymboler.
- 9, Ger barnen god tid till att träna olika moment och möjlighet till att experimentera.
- 10, Erbjuder ett varierat, utvecklande material som är lättillgängligt för barnen.
- 11, Uppmuntrar, inspirerar, stöttar och utmanar

Bedömning av måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Avd. Solen och Månen bedömer att målet är uppfyllt till 82 %. Kriterier 7 och 9 är inte uppfyllda. Bedömning är gjord av arbetslaget.

Avd. Ankan och Grodan bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Bedömningen är gjord av arbetslaget och baserar sig på dokumentationer, diskussioner, utvärderingar och barnobservationer från det gångna året.

Fagerängs förskola:

Avd. Katten bedömer att målet är uppfyllt till 82 %. Kriterier 7 och 9 är inte uppfyllt.

Avd. Svanen bedömer att målet är uppfyllt till 90,9 %. Kriteriet 7 är inte uppfyllt.

Avd. Ekorren bedömer att målet är uppfyllt till 100 %

Avd. Tuppen bedömer att målet är uppfyllt till 100 %

Avd. Valpen bedömer att målet är uppfyllt till 100 %

Hasselbackens förskola:

Avd. Trollhassel bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Avd. Rönnen bedömer att målet är uppfyllt till 100 %

Avd. Asken bedömer att målet är uppfyllt till 91 %. Kriteriet 5 är inte uppfyllt.

Avd. Linden bedömer att målet är uppfyllt till 91 %. Kriteriet 10 är inte uppfyllt.

Vi kan inte ha allt matematik material lättillgängligt för barnen för det innehåller smådelar som de minsta barnen kan sätta i halsen och vi har några barn som river ner materialet. Det är arbetslaget som har gjort bedömningen genom att diskutera och utvärdera.

Reflektioner, analys

Fagerhults förskola:

På storbarnsavdelningarna har matematik hörnan används regelbundet, och vi har märkt att vi behöver plocka bort och förnya den med nytt och gammalt material, nytt material är alltid spännande. Vi ser att intresset för matematik och siffror har ökat. Barnen frågar ofta efter de spel vi har introducerat och barnen räknar ofta spontant i vardagliga situationer. Barnen hittar också former i rummen och naturen. I byggverkstan, som vi har utvecklat med speglar, bilder och stora mjuka klossar, har barnen inspirerats att själva konstruera och göra ritningar av sina byggen. Vi pedagoger har fått större kunskap och blivit mer medvetna av barnens matematiska inläring. Vi arbetar fortfarande mycket med mandala ritningar, då vi ser att det ger barnen lugn och koncentrationsförmåga.

Barnen tycker om att de får leka med vatten vid diskbänken där de får ösa och hålla. I naturen får vi alltid möjlighet att jämföra olika material etc. På avdelningarna har vi haft tillgång till matematikpärm som har efterfrågats av barnen. Mätsticka som är synlig för barnen gör att de spontant går dit och mäter sig själva och jämför sin längd med kompisarna.

Vi har använt kaplastavar, kottar och pinnar som hjälpmedel för att konkretisera matematiska begrepp. Detta har gjort det enklare för barnen att ta matematiken till sig då det är tredimensionellt och konkret. Ytterligare ett konkret material är matte på burk som är enkelt att använda och introducera både för barn och vuxna. Förra årets ökade måluppfyllelse var bl.a. att leka mer lekar med rumsuppfattning vilket vi har gjort med bl.a. kurragömma och "uppmanningslekar".

Vi på småbarnsavdelningarna har vi blivit mera medvetna i vår syn på matematikinläring för små barn. Vi har införskaffat mera pedagogiskt material samt böcker med siffror. Vi tar bättre fasta på vardagliga situationer och utnyttjar dem till att utmana barnen. Vi tar även fasta på barnens intressen och involverar matematiken i deras spontana leksituationer. Vi har observerat att barnen i sin dagliga lek miljö experimenterar intresserat med färger, former, likheter och olikheter; t.ex. med klossar och pussel. Några barn har också funderat mycket kring ålder; yngre och äldre, samt mindre och större. Vi är noggranna med att använda oss av riktiga begrepp t.ex. cirkel, kvadrat när vi pratar med barnen. Under vårterminen har vi arbetat en del med matematik i skogen. Barnen får konkret uppleva t.ex. längd när vi jämför olika långa pinnar som vi hittat. Vi har märkt att de äldre barnen fått en taluppfattning 1-5 när vi delat frukt och frågat barnen om hur många bitar de vill ha. Vi har också börjat träna på räkneramsan baklänges i en utomhuslek där man går baklänges och räknar baklänges samtidigt. Detta är en viktig kunskap inför subtraktionsräkning, samtidigt som barnen har upplevt leken meningsfull och rolig. I sandlådan använder barnen spontant matematiska uttryck när de bygger och bakar.

Fagerängs förskola:

På storbarnsavdelningarna tycker barnen att det är roligt att ramsräkna. En del barn kan siffror och har taluppfattning. Personalens medvetenhet om matematiken i vardagen har ökat.

Barnen tyckte det var roligt när vi arbetade med längd och vikt vilket. De fick en mycket konkret bild av hur långt olika saker är och att man kan mäta med olika redskap som äpplen eller kulor. Barnen blev också uppmärksamma på vad starka deras föräldrar måste vara eftersom de orkar bära dem när de själva inte orkar bära sig själva i mjölkkartonger.

De större barnen har också uppskattat mätterummet, där de har haft möjlighet att lära sig mera med olika skriv och målar material, spel, pussel och Mandalas.

En avdelning lyckades skapa intresse för siffror genom att göra fotspår med siffror på som de satte på golvet. Då gick barnen på siffrorna och räknade istället för att springa.

Vår adventskalender blev lyckad i år då den syftade på olika matematiska problem som skulle lösas. Det gjorde att barnen fick börja tänka abstrakt och de lärde sig att det inte alltid finns bara ett sätt att lösa saker på.

Föreläsningar och även förskolemässan har varit en stor inspirationskälla för oss personal.

Vi ser ett stort intresse och en stor nyfikenhet hos barnen. De räknar, jämför och reflekterar över likheter/olikheter. Barnen bygger med klossar och annat byggmaterial med stor fantasi. Även de små barnen har en mycket god antalsuppfattning. Barnen har även blivit medvetna om tiden, veckan, året. Barnen står ofta framför årstavlorna och pratar om sina födelsedagar, årstider, om skolstart och andra viktiga händelser nu och i framtiden. Våra fina månadsbilder hänger välsynliga, med kort på barnen när de fyller år de studeras flitigt. Det uppskattas av barnen att få dra almanacka och lägga kula från månadsburk till årsburk. Barnet skakar och vrider på burken för att se kulorna rulla om varandra för att förstå och få tidsuppfattning.

På småbarnsavdelningarna ser vi att vi utvecklar barnens rumsuppfattning genom rörelse och danslekar. Vi har märkt att barnen blir intresserade av att räkna när vi räknar på samlingen, sandkakor i sandlådan, fruktbitar, hur många barn det är runt bordet osv. Barnen upprepar och försöker själva återberätta/räkna våra olika räkneramsor.

Vi har märkt att kuddarna är barnens favoritmaterial. De bygger, staplar, balanserar, använder dem för att nå upp, kryper under, klättrar över.

Barnen tycker mycket om våra skor som vi köpt in till dockvrån. Tanken är att barnen på ett enkelt sätt lär sig para ihop och sortera, med konkret robust material, som också inbjuder till lek.

När vi ger barnen möjlighet att lära sig tidsuppfattning såsom år, årstider, månader, veckor och dagar ser vi att barnen frågar efter vilken dag det är och intresserar sig för månadsbilderna.

Vi märker att vi väckt intresse för matematik, t.ex. när barnen själva letar pinnar till tårtljus i sandlådelek.

Vi har också sett att barnen tycker mycket om att ösa och hälla utan att bli hejdade. De små barnen tycker mycket om att plocka i och ur, packa väskor, ta av och på skor, och vi tillgodoser deras behov med material för det. Vi köpte tre troll i olika storlekar för att få in begreppen stor, större störst/liten mindre, minst, och de är uppskattade på samlingen.

Hasselbackens förskola:

Storbarnsavdelningarna:

Matematiken finns runt omkring oss hela tiden och vi märker ett stort intresse och stor efterfrågan på matematiska uppgifter och siffror hos barnen. Vi ser att barnen räknar på allt de kan och det är en naturlig del i verksamheten. I och med deras intresse vill vi möta barnen genom att ha en lockande miljö som ger barnen möjlighet att utforska och upptäcka. Vi har påbörjat ett arbete med matte och experimentrum där vi ser att barnen är väldigt nyfikna och intresserade. Vi har inslag som veckans experiment och det är väldigt populärt.

Vi ser att man använder mycket vardags matematik också t.ex. - Jag är mycket längre än Kalle, - Jag tog 4 köttbullar o en potatis,

Med vårt konkreta arbete med månader och dagar, ser vi att barnen har lärt sig veckodagarna och en del kan även visa månader. Vi ser att barnen tycker det är roligt att sortera och klassificera. Vi ser också att barnen har intresse för vikt och volym och stor större störst . Vi ser vikten av att vi ger varje barn tid att träna i sin egen takt genom att låta dem arbeta med ett material tills de känner sig färdiga utan att bli avbrutna.

På småbarnsavdelningarna arbetar vi dagligen med att väcka barnens nyfikenhet till nya kunskaper. Vi räknar och sorterar vid varje tillfälle som ges och vi ger barnen utrymme att upptäcka och att experimentera. Vi har blivit mer medvetna i vår syn på matematik.

Ökad måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Vi på Solen och Månen ska utveckla våra matematikhörnor i verksamheten. Vi behöver lägga mer tid på att introducera nya material för barnen. NTA materialet vill vi få introducerat både för oss och barnen. Vi vill iordningsställa en matematik hörna utomhus med naturmaterial. Vi vill utveckla oss mer i ämnet teknik.

Ankan och grodan vill erbjuda ännu mer lekmaterial i den naturliga lekmiljön, som lockar till matematikutveckling hos barnen. Vi vill också avsätta mer tid till att arbeta i små grupper för att experimentera, spela spel, lägga pussel, göra sorteringsövningar och intensifiera inläringen på ett lekfullt sätt.

Vi ska tydliggöra begrepp mer som t.ex. bilder på väggen av; färger och former, årstider och dagar. Vi planerar också att införa en årstidsruta i skogen där vi t.ex. kan följa ett träd under alla årstider.

Fagerängs förskola:

Vi vill synliggöra matematiken i vardagen och medvetande göra att vi har matematiklek.

Vi vill utmana barnens logiska tänkande genom experiment och olika matematiklekar.

Vi vill göra former mer synliga och utveckla geometri materialet.

Vi vill benämna och synliggöra lärandet genom pedagogiskdokumentation.

Vi vill schemalägga reflektionstid för att tillsammans i personallaget kunna reflektera om barnens lärande, nästa steg mm.

Vi vill köpa in ännu mer material och låna av varandra för att väcka och utveckla barnens matematiska tänkande.

Vi vill utveckla arbetet med att göra egna mönster/ritningar som barnen sedan använder i sitt skapande, halsband dukar byggen mm.

Vi vill sätta fokus på arbetet med vikt, längd och volym.

Vi som pedagoger måste söka mer material/kunskap för att ytterligare stimulera barnen.

Hasselbackens förskola:

Vi vill fortsätta att utveckla vårt matte och experimentrum.

Vi vill få fler barn intresserade

Vi vill använda oss av experiment lådorna mer

Vi vill förnya vårt materiel

Vi vill introducera klockan

Vi vill arbeta mer med att mäta barnen och jämföra hur de växer.

Vi vill arbeta mer med att jämföra och sortera.

Vi vill tala mer om årstider, dagar, månader.

Ritning och konstruktion

Redovisa situationen för: Barn i behov av särskilt stöd

Fagerhults förskola:

Barnen medverkar på lika villkor med extra stöd av personalen

Fageräng förskola:

Barnen deltar i det mesta efter egen förmåga av vad de klarar av. Oroliga barn har tyckt att det varit mycket stimulerande att arbeta med matematiskt material speciellt när de fått sitta ensamma med någon utmaning. Vid behov får barnen stöd av en vuxen och vi förstärker med tecken och bilder.

Hasselbackens förskola:

Vi uppmuntrar och sitter med och stöttar barnet gärna lite avskilt från övriga gruppen för att barnet ska få möjlighet att i lugn och ro få upptäcka och utforska materialet. Vi anpassar materialet efter barnets förmåga.

Barn med annat modersmål

Fagerhults förskola:

Vi är tydliga i vårt uttryckssätt. Barnen deltar på lika villkor i verksamheten och har samma möjligheter till utveckling. Vi gör en konkret introduktion av materialet.

Fagerängs förskola:

Barnen deltar efter sin förmåga. I år har det inte varit någon skillnad. De har kunnat förstå om det har varit konkret material.

Hasselbackens förskola:

Barnen deltar på samma villkor som de andra barnen, men de som behöver får extra stöd och mer enskild tid.

Flickor och pojkar

Fagerhults förskola:

Barnen erbjuds samma utvecklingsmöjligheter oavsett kön. Vi arbetar för att pojkar och flickor på lika villkor ska känna lust och nyfikenhet att experimentera med olika tekniker och material. På småbarnavdelningarna har pojkarna oftare valt att leka och experimentera med matematiska former som t.ex. klossar i olika former, pussel, järnvägsbygge eller klosstorn. Flickorna har oftare valt andra sorters lekar, t.ex. duka tallrikar och glas till alla runt dockbordet eller funderat kring färger på olika saker. I skogen har barnen deltagit i matematikarbetet med samma intresse.

Fagerängs förskola:

Situationen ser lika ut för pojkar och flickor, alla deltar på lika villkor. På en del avdelningar visar pojkar ett större intresse.

Hasselbackens förskola:

Vi ser inte att vi gör någon skillnad på barnen, men vi upplever att pojkarna har ett större intresse, de frågar och undrar mer.

- Nu ska vi se, hur lång är min fot ...

Område Miljö- Kretsloppstänkande

Mål

Läroplanen för förskolan (Lpfö) uttrycker följande mål: Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp och för enkla naturvetenskapliga fenomen, liksom sitt kunnande om växter och djur.

Kriterier för måluppfyllelse

Uppfyllt

1. Förskolan har en tydlig miljöplan med mätbara mål. Miljöplanen är känd av alla och följs till viss del. Miljöplanen utvärderas varje år mot målen.
2. Barn ges efter förmåga möjlighet att påverka verksamhetens miljöarbete (t.ex. är delaktiga vid diskussioner och beslut).
3. Miljöarbetet diskuteras i personalgruppen vid vissa tillfällen t.ex. vid arbete med miljöplan.
4. Miljöfrågor beaktas vid planering av verksamheten.
5. Närmiljön (inkl. gården) används till utepedagogik i lärande om natur och ekologiskt tänkande.
6. Alla avdelningar arbetar konkret med källsortering.

Hög måluppfyllelse

1. Förskolan har en tydlig miljöplan med mätbara mål. Miljöplanen följs av de flesta på förskolan och utvärderas varje år mot målen.
2. Miljöråd (en grupp lärare och elever som på olika sätt arbetar med miljöfrågor) finns på förskolan. Barn och elever påverkar ofta verksamhetens miljöarbete (t.ex. är delaktiga vid diskussioner och beslut).
3. Miljöarbetet diskuteras återkommande i personalgruppen och är en del av verksamheten.
4. Miljöfrågor genomsyrar flera av förskolans teman. Vuxna tar ofta tillvara tillfällen att diskutera och reflektera runt miljöfrågor (t.ex. resurshushållning, ekologiska frågor)tillsammans med barnen.
5. Närmiljön (inkl. gården) används till utepedagogik minst varannan vecka i lärande om natur och ekologiskt tänkande.
6. De flesta barn arbetar med kompostering, odling och med att ta tillvara sina odlingar.
7. Alla avdelningar arbetar konkret med källsortering

Bedömning av måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Avd. Solen och Månen bedömer att målet är uppfyllt till 83 %. Kriteriet 2 är inte uppfyllt. Bedömningen är gjord av arbetslaget.

Avd. Ankan och Grodan bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Bedömningen är gjord av arbetslaget och baserar sig på dokumentationer, diskussioner, utvärderingar och barnobservationer från det gångna året.

Fagerängs förskola:

Avd. Katten bedömer att målet är uppfyllt till 67 %. Kriterier 2 och 3 är inte uppfyllda.

Avd. Svanen bedömer att målet är uppfyllt till 87,5 % under målet för hög måluppfyllelse. Kriteriet 6 är inte uppfyllt.

Avd. Ekorren bedömer att målet är uppfyllt till 71% under målet för hög måluppfyllelse. Kriteriet 2 och 6 är inte uppfyllt.

Avd. Tuppen bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Avd. Valpen bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Hasselbackens förskola:

Avd. Trollhassel bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Avd. Rönnen bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Avd. Asken bedömer att målet är uppfyllt till 57 % under målet för hög måluppfyllelse. Våra barn är för små att delta i ett miljöråd, så vi har inte uppfyllt kriteriet 2.

Vi har inte uppfyllt kriteriet 3 och 4 till fullo men vi har börjat arbeta med dem.

Avd. Linden bedömer att målet är uppfyllt till 83 %. Kriteriet 2 är inte uppfyllt pga. barnen är små och klarar inte av att diskutera verksamhetens miljöarbete. Det är arbetslaget som har gjort bedömningen genom att diskutera och utvärdera.

Reflektion, analys

Fagerhults förskola:

På storbarnavdelningarna pratar vi mycket om allemansrätten eftersom vi är en naturförskola. Vi ser på barnen att de förstår för de är försiktiga med naturen. Vi har skräpplockardagar som är uppskattat av barnen. Vi ser att barnen tycker det är kul att sortera skräp då de plockar och sorterar när vi är ute och går. Barnen tycker det är roligt att gå till miljöstationen och att lära sig att sortera på rätt sätt. De vill också lära sig vad de olika miljösymbolerna står för.

Odlingarna på gården har blivit väldigt uppskattade. Där hittar vi maskar, som barnen gärna tar till våra maskkomposter som vi har inomhus där barnen får följa en förmultnings process. Deras intresse för att sortera vår fallfrukt och löven på gården har ökat. Under vårt arbete med Grön flagg område "kretslopp", deltar barnen gärna.

På småbarnsavdelningarna har barnen varit mycket intresserade av att hjälpa till med sorteringen, och de vill gärna skrapa sina matrester i gröna påsen. Vi ser att även de allra yngsta barnen vet precis var skräpet ska slängas i våra nya sopsorteringskärl. Barnen har under våra promenader blivit medvetna om nedskräpningen när vi har plockat, sorterat och slängt skräp för att hålla naturen ren. Barnen är mycket nyfikna och intresserade när vi är i naturen, planterar frön och när vi följer fjärlilens utveckling.

Fagerängs förskola:

På storbarnsavdelningarna har det tilltalat barnen mycket att vi har haft vatten som tema i år, då vi har arbetat mycket laborativt.

Under vårt arbete med Grön flagg, område vatten, har vi följt vattnets kretslopp och det avslutades med ett besök på reningsverket som var uppskattat fast det luktade en hel del.

Skräpplockar veckan är en höjdpunkt på året. Barnen plockar skräp med glad entusiasm som de sedan sorterar efter olika material. Det märks att barnen gör det här ofta på förskolan och hemma för de har blivit så duktiga.

Vi ser att barnens intresse för att hålla gården och skogen fri från skräp är enorm. De plockar upp så fort de ser ett skräp. Vi har sopbilssamling och det är väldigt uppskattat. Barnen turas om att köra vår egen sopbil och sortera allt skräp i rätt behållare i vår miljöstation.

Barnen är intresserade av naturen och studerar småkryp både på marken och i vatten. På våren tycker barnen det är spännande att följa fjärilens utveckling.

Småbarnsavdelningarna uppskattar städdagens trevlig samvaro där alla tillsammans hjälps åt så att vi får en trevlig utemiljö.

Barnen tycker om att vara i skogen. Det är viktigt att komma iväg till skogen och uppleva en annan miljö. Vi ser att skogen är både avstressande och motoriskt stimulerande. Barnen tycker också om att gå till ån och mata änderna och att plantera och så. Ett införskaffat akvarium där barnen kan se och uppleva djur i vatten är mycket omtyckt, och är ett inslag i vårt vattentema i Grön flagg.

Vi ser att vi skapar en vana hos barnen genom att vi sorterar skräp, går till miljöstationen och deltar i skräpplockardagarna.

Hasselbackens förskola:

Barnen visar stort intresse för naturen. De plockar upp allt skräp de hittar ute. Vi ser också att barnen leker väldigt bra i skogen och många barn leker tillsammans.

Vi deltar i skräpplockar dagarna varje vår och då pratar vi extra mycket om skräp/skräpsortering. Alla barn går ut och plockar skräp och dagen avslutas med att sopbilen kommer på besök och tar hand om skräpet. Då får barnen möjlighet att titta på hur en sopbil fungerar och prova på att sitta i förarsätet. Detta har varit mycket omtyckt av barnen.

I år har vi arbetat intensivt med grön flagg "hälsa och livsstil" bl.a. har vi gått igenom kostcirkelns alla delar. Populärast var nog "frukt och grönt" temat, då vi gick till affären och köpte en massa frukt, som vi sedan provsmakade. Det var många frukter som barnen inte kände till.

Vi har arbetat mycket med att förbättra gården och att göra den mer utforskande och lustfylld. Vi fick mycket inspiration när vi var i Kalmar, som vi ville förverkliga. På en gårdsfixarkväll arbetade vi tillsammans med barn och föräldrar. Det blev ett väldigt lyft och gården blev genast intressant och väckte nyfikenhet, aktivitet och kreativitet hos alla barn. Vi ser att barnen mår bra av förändringen och leken har blivit mycket mer kreativ.

Barnen uppskattar också när vi införskaffar grodyngel och fjärilslarver som de kan följa under deras utveckling från larv/ungel till färdig fjärl/groda i verkligheten. Med böcker och pussel och pyssel följer vi sedan upp deras upplevelser. Barnen gillar också att plantera och följa sin växt från frö till blomma.

Ökad måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Storbarnsavdelningarna vill tillsammans med barnen ta reda på vad som händer med allt vi lämnar vid återvinningsstationen.

Småbarns avdelningarna fortsätter arbetet med naturförskolan. Dessutom vill de utveckla odlingarna på förskolan.

Fagerängs förskola:

Vi vill planera in mer reflektionstid för personal för att kunna diskutera hur vi går till väga.

Vi vill så frön och plantera mer med barnen

Vi vill ge barnen möjlighet att klämma och känna på jord och sand.

Vi vill börja så i bänkar ute.

Vi kommer att fortsätta arbetet med grön flagg.

Vi vill arbeta med tema luft.

Vi vill se vart våra sopor hamnar och besöka soptippen.

Vi vill göra fler experiment med vatten.

Vi vill lära oss att hushålla med våra resurser.

Vi ska öka barnens delaktighet i miljöarbetet.

Hasselbackens förskola:

Vi vill fortsätta arbeta så att vi får grön flagg

Vi vill arbeta vidare med gården

Vi vill gå till miljö stationen oftare

Vi vill ha mer miljödiskussioner i arbetslaget

Vi vill utveckla en lättillgängligare sopsorteringsstation för barnen

Vi vill arbeta mera aktivt för att öka medvetenheten hos personalgruppen och föräldrarna om hur vi kan påverka miljön till det bättre med lätta medel.

Vi vill fortsätta att utveckla vår gård för att ge barnen fler "rum" att leka i.

**Redovisa situationen för:
Barn i behov av särskilt stöd**

Fagerhults förskola:

Barnen medverkar på lika villkor med stöd av personalen

Fagerängs förskola:

Barnen tycker ofta om att arbeta praktiskt vilket det är mycket av i miljöarbetet. Barnen deltar i de aktiviteter som vi erbjuder efter sin egen förmåga och med vuxenstöd vid behov.

Hasselbackens förskola:

Barnen deltar på samma sätt som andra barn. Barnen trivs i skogen. Där finns det mycket utrymme att röra sig på.

Barn med annat modersmål

Fagerhults förskola:

Vi är tydliga i vårt uttryckssätt till barnen. Barnen deltar på lika villkor och med stöd av personalen.

Fagerängs förskola:

Det är ett praktiskt område och lätt att förstå, även om de här barnen inte kan sätta ord på allt så deltar de på lika villkor.

Hasselbackens förskola:

Vi är tydligare i vårt uttryckssätt och ibland får vi förklara lite extra. Barnen deltar annars på samma villkor som de andra barnen. Vi har mycket bilder och böcker som förstärker. Ibland får vi enstaka ord från föräldrarna på barnets språk som vi kan använda i olika sammanhang.

Flickor och pojkar

Fagerhults förskola:

Barnen deltar på lika villkor oavsett kön.

Fagerängs förskola:

Villkoren är lika för alla barn. Det här är ett område som intresserar pojkar och flickor lika mycket.

Hasselbackens förskola:

Barnen deltar på samma villkor oavsett kön

Område Förskola – Hem - Utvecklingssamtal

Mål

Föräldrar och studerande skall uppleva att utvecklingssamtalet stöttar varje barns och studerandes lärande genom alla skeden av skolgången i Trosa kommun.

Målindikator

Målet är nått när alla föräldrar anser att utvecklingssamtalet är till stöd för sitt barns lärande.

Bedömning av måluppfyllelse

Utvärderas genom enkät till alla föräldrar i förskolan. Skolkontoret skickar ut enkäterna och sammanställer resultatet.

Fagerhults förskola:

Förskolan har uppfyllt målet till 98 % då en förälder av 66st. gav betyg 3 på frågan om utvecklingssamtalet var ett bra stöd för deras barns utveckling.

100 % av föräldrarna tycker att de har fått veta hur deras barn fungerar på förskolan, samt att de har diskuterat och gått igenom dokumentationen över sitt barn utveckling och att de har haft en öppen och bra dialog.

99 % av föräldrarna tycker att pedagogen har varit bra på att lyfta fram barnets starka sida och att samtalet har varit bra.

97 % av föräldrarna tycker att det har funnits tillräckligt med tid för samtalet. (3 % = två föräldrar).

Svars frekvens = 89,2 %, 66 av 74 föräldrar hade svarat på enkäten.

Fagerängs förskola:

Förskolan har uppfyllt målet till 97 % då två föräldrar av 67st. gav betyg 3 på frågan om utvecklingssamtalet var ett bra stöd för deras barns utveckling.

99 % av föräldrarna anser att de tillsammans med pedagogen har diskuterat och gått igenom dokumentationen över sitt barn utveckling, samt att de har haft en öppen och bra dialog

98 % av föräldrarna tycker att de har fått veta hur deras barn fungerar på förskolan och att pedagogen har varit bra på att lyfta fram barnets starka sida.

97 % av föräldrarna tycker att det har funnits tillräckligt med tid för samtalet och att samtalet har varit bra. (3 % = två föräldrar).

Svars frekvens = 79,8 %, 67 av 84 föräldrar hade svarat på enkäten.

Hasselbackens förskola:

Förskolan har uppfyllt målet till 98 % då en förälder av 42st. gav betyg 3 på frågan om utvecklingssamtalet var ett bra stöd för deras barns utveckling.

100 % av föräldrarna tycker att de har fått veta hur deras barn fungerar på förskolan, samt att de har haft en öppen och bra dialog och att det har funnits tillräckligt med tid för samtalet.

98 % av föräldrarna anser att de tillsammans med pedagogen har diskuterat och gått igenom dokumentationen över sitt barn utveckling, samt att samtalet har varit bra.

96 % av föräldrarna tycker att pedagogen har varit bra på att lyfta fram barnets starka sida. (4 % = två föräldrar)

Svars frekvens = 68,9 %, 42 av 61 föräldrar hade svarat på enkäten.

Reflektion, analys

Fagerhults förskola:

Vi på Storbarnsavdelningarna har blivit bättre på att dokumentera vad vi gör och synliggöra detta för föräldrarna.

Föräldrarna har blivit mer intresserade av att ta del av verksamheter som t.ex. gårdsfesten.

På föräldramötet i höstas hade vi en logoped som informerade om barns språkutveckling. Hon gav förslag på böcker och material som man kan använda sig av för att ge barnen ett bättre språk.

Utvecklingssamtalen har visat att våra föräldrar är nöjda med vårt arbetssätt och med oss som personalgrupp. Vi använder oss av portfolion vid samtal med föräldrarna och det uppskattas mycket. Portfolion och barnintervjuer underlättar för oss, föräldrar och barn att följa det enskilda barnets utveckling.

Barnintervjuer är viktiga då vi får inblick i barnets förståelsevärld. Vi har märkt att kunskapen om varje enskilt barn ökar. Vi får en djupare inblick i hur varje barn tänker, känner och önskar. Detta är ett bra underlag för att kunna hjälpa och stötta varje barn i sitt fortsatta lärande. Det är viktigt med en bra intervjuteknik.

På småbarnsavdelningarna lägger vi stor vikt vid utvecklingssamtalen och det har vi förmedlat på föräldramötet. Våra föräldrar diskuterade "utvecklingssamtalet" i smågrupper på föräldramötet, och det framgick att de tyckte att det var viktigt. De tyckte också att det viktigaste var att få veta hur barnen fungerade i grupp, vilka lekar barnen lekte och med vem.

Den omformulerade dokumentationsblanketten har fått ett gott mottagande av föräldrar och har bidragit till att föräldrar gärna deltar i formuleringarna av vad vi ska arbeta med i förskolan.

Dokumentationen i portfoliopärmarna bidrar till att ge föräldrarna en klar bild av barnets utveckling.

Fagerängs förskola:

Den dagliga kontakten med föräldrar under lämning och hämtning ser vi som mycket värdefull.

Det är viktigt att vi är lyhörda inför föräldrarnas frågor och önskemål om delaktighet. Vi har många möten som alla bidrar till att föräldrarna får inblick och kunskap om sitt barns lek och lärande. Vi har "drop in fika", föräldramöte och utvecklingssamtal varje termin. Gårdsfest och luciafirande är också omtyckta inslag där föräldrarna är välkomna.

Inför utvecklingssamtalen gör vi observationer och dokumenterar i bl.a. barnets portfolio vad barnen har arbetat med och hur barnet utvecklas. Det är mycket uppskattat av föräldrarna. De stora barnen tycker också att det är roligt att få berätta om det som de har gjort och det tränar också barnen i återberättande och reflektion.

Portfoliepärmen är uppskattad av barnen speciellt de barnen som varit på förskolan länge som kan följa sin utveckling genom kort och målningar.

Inför utvecklingssamtalet delar vi ut frågor som föräldrarna kan fundera över.

Vi går också igenom individuella utvecklingsplanen tillsammans i arbetslaget innan samtalet.

Hasselbackens förskola:

Vi arbetar mycket med den dagliga kontakten och försöker att få föräldrarna delaktiga i vårt arbete. Vi försöker vara lyhörda för både barn och föräldrar när de kommer med idéer.

Arbetet med att ta fram ett lättförståeligt material vid utvecklingssamtalen har lyckats och det har visat sig vara en stor framgång. Vi har utvecklingssamtal två gånger om året och vi ser att det är något som föräldrarna tycker känns viktigt.

Många avdelningar går igenom alla observationsmaterial tillsammans i arbetslaget innan varje samtalsomgång. Samtalen har varit positiva och vi har fått bra feedback.

Tyvärr har vi inte samma uppslutning när det gäller föräldramöten och vi har diskuterat vad detta kan bero på. Vi har kommit fram till att vi ska ha lite mer föreläsningar, pedagogiska kaféer med ämnen som berör föräldrarna på ett annat plan.

Ökad måluppfyllelse**Fagerhults förskola:**

Storbarns avdelningarna vill fortsätta utveckla utvecklingsplanen och använda den nya lathunden som är gjord för detta ändamål samt vidareutveckla arbetet med barnens portfolio och barnintervjuerna.

Vi har bjudit in föräldrarna att vara mer delaktiga i vår verksamhet och vi hoppas att vi ska kunna få dem mer engagerade.

På småbarnsavdelningarna vill man fortsätta att diskutera utvecklingssamtalet på föräldramötena och att bjuda in föräldrarna till att delta mer i verksamheten.

Fagerängs förskola:

Vi vill arbeta för att fler föräldrar ska vara med barnen en dag på förskolan.

Vi vill bli bättre på att dokumentera barns lek och lärande i portfolien.

Vi ska alltid ha med portfolien under utvecklingssamtalen.

Vi ska bli bättre på att göra observationer

Hasselbackens förskola:

Vi fortsätter att jobba med den dagliga kontakten

Vi ska försöka att ha teman och föreläsare på våra föräldramöten för att locka fler föräldrar.

Vi kommer att fortsätta att få föräldrarna att förstå vikten med utvecklingssamtalen och vi ska fortsätta att ta upp och diskutera detta mer på föräldramöten

Vi ska tillmötes gå föräldrar med annat modersmål på ett sätt som gör att de känner sig trygga och säkra.

Vi vill arbeta vidare med att utveckla barnens individuella arbetsplan samt portfolio.

Vi vill arbeta för att all personal på avdelningen tillsammans kan gå igenom alla barns utvecklingsplaner före samtalen.

Vi vill arbeta för att föräldrarna blir mer delaktiga i verksamheten såsom gårdsfesten och i barnomsorgsrådet.

Redovisa situationen för: Barn i behov av särskilt stöd

Fagerhults förskola:

Vi har alltid en genomgång med resurspedagogen innan utvecklingssamtalet och oftast är också resurspedagogen med vid samtalet. Det krävs mer tid att förbereda och att ha dessa samtal.

Fagerängs förskola:

Oftast deltar personal från elevhälsan både inför och under samtalen. Ibland finns behov av att ha fler utvecklingssamtal. Elevhälsan har varit bra och viktig för personalen som med sin expertis hjälper pedagogerna så att de kan ge barnen den hjälp de behöver.

Hasselbackens förskola:

Vi har alltid genomgång med elevhälsan innan utvecklingssamtalet och oftast sitter de med vid föräldrasamtalen

Barn med annat modersmål

Fagerhults förskola:

Föräldrarna får mer tid vid samtalen och vi är tydliga. Utvecklingssamtalen har genomförts på svenska.

Fagerängs förskola:

Vid behov genomförs utvecklingssamtalen med hjälp av tolk. Vi får tänka på att vara tydliga.

Hasselbackens förskola:

Vi är väldigt tydliga i våra samtal med föräldrarna och ger oftast lite extra tid vid dessa samtal. Det gäller att vara tydlig för att undvika missförstånd. I vissa fall har vi tillgång till en tolk

Flickor och pojkar

Fagerhults förskola:

Inga skillnader görs beroende av kön.

Fagerängs förskola:

Situationen är lika för alla oavsett kön. Vi berättar för föräldrarna att vi planerar verksamheten utifrån ett genus perspektiv.

Hasselbackens förskola:

Det görs ingen skillnad pga. av kön.

Område Normer och Värden

Läroplanen (Lpfö – 98) uttrycker följande mål:

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar;

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar.
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund.
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Kriterier för måluppfyllelse

Uppfyllt

1. De allra flesta barn upplever trygghet och trivsel på förskolan enligt föräldrar och barns bedömningar
 - 95 % av föräldrarna skall svara ja eller oftast på frågorna 1 och 2 i dokument "intervjufrågor till föräldrar förskola"
 - 95% av 5-åringarna skall svara positivt på frågorna 1 a – e i dokument "frågor barn normer värden"
2. Förskolan har tydliga normer och värden som är kända och accepterade av all personal
3. Personalen strävar efter att tillämpa ett demokratiskt arbetssätt
4. Personalen strävar efter att grundlägga de värden som uttrycks i läroplanen.
5. Personalen strävar efter att vara goda förebilder
6. Personalen strävar efter att vara lyhörd för föräldrars tankar och synpunkter. Många föräldrar känner att de har möjlighet till inflytande och delaktighet
 - 95 % av föräldrarna skall svara ja eller oftast på frågorna 3 och 4 i dokument "intervjufrågor till föräldrar förskola"
7. Förskolan har en likabehandlingsplan som följs upp varje år. Uppföljningen ska finnas med i kvalitetsredovisningen under egen rubrik "Uppföljning av likabehandlingsplan".

Bedömning av måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Alla avdelningar bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Fagerängs förskola:

Alla avdelningar bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Hasselbackens förskola:

Alla avdelningar bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Här pratar vi känslor

Reflektion, analys

Fagerhults förskola:

Solen och Månen

Vanliga kommentarer från föräldrarna är att det märks på barnen att vi arbetar med värdegrunden då barnen delar med sig, visar hänsyn och tröstar varandra. Nytt för i år är att vi skickar med värdegrunden hem till föräldrarna i samband med föräldrasamtalen. Vår värdegrund synliggörs då den hänger i hallen på varje avdelning med text och bilder. Det planerade arbetet med värdegrunds material "Vännerna i kungaskogen" har kommit igång, barnen tycker är ett roligt material och det märks att de tar det till sig. Vi fångar också barnens intresse i skogen och hjälper djuren och naturen. Vi ser att barnen växer och utvecklas mycket när vi lägger fokus på deras positiva beteenden. Vi lägger ner mycket tid på det vardagliga värdegrundsarbetet i barngruppen. Genom att vara närvarande, "se barnen" och att direkt följa upp missförstånd och konflikter, detta har stor betydelse för att klimatet är så bra i barngruppen. När en ordinarie personal är borta märker vi att konflikthanteringen blir svår att hinna med.

Ankan och Grodan

Vi har informerat alla föräldrar om att vi arbetar kring en gemensam värdegrund på förskolan. På höstens föräldramöte diskuterade föräldrar värdegrundsfrågor i smågrupper. Detta var mycket uppskattat och det kommer vi att fortsätta med nästa år. Enkäterna visar att alla föräldrar upplever trygghet och trivsel på avdelningen, samt att de känner att de har möjlighet till inflytande och delaktighet. Enkäterna bekräftar också att vi arbetar med att bekräfta det positiva beteendet, samtalar med barnen om hur man är mot varandra, samt att vi förtydligar att det inte är okej att göra någon illa med ord eller handling. Vanliga föräldrakommentarer är att det märks på barnen både hemma och på förskolan att de tröstar varandra, visar hänsyn och delar med sig. De beskriver också att personalen är goda förebilder för barnen. Vi upplever alla att vi behandlar varandra jämlikt i personalgruppen, respekterar varandra och har ömsesidiga diskussioner. Vi upplever att demokratin genomsyrar verksamheten och påverkar barnen positivt. Vi har också sett att barngruppen har blivit mer harmonisk när vi lagt stor vikt vid att bekräfta och uppmuntra positiva beteenden samt samtalat i små grupper om hur man bör vara mot varandra.

Fagerängs förskola:

Det känns bra att föräldrarna känner sig trygga och att deras barn trivs på förskolan. Vi tycker att den dagliga kontakten är viktig och att barn och föräldrar bemötas med glädje och respekt. Genom att vara en närvarande lyhörd delaktig vuxen skapar vi trygghet för barnen.

Eftersom vi har barn från många olika kulturer samtalar vi mycket om hur man ser ut pratar och är samt allas lika värd. Vi samtalar också mycket om vad som är rätt eller fel. Vi ser att barnen har tagit det till sig då de påpekar för varandra när någon glömmer bort. Seriesamtal har vi också tyckt fungerat bra. När vi startade med lekgrupper så blev barnen lugnare och började leka mycket bättre och de kunde leka längre utan att bli störda. Vi har en kompisblomma som vi arbetar med som barnen tycker om. Någon gång i veckan, till barnens förtjusning, kommer "kråkan" på besök en handdocka som konkret tar upp olika händelser, konflikter som barnen möter i vardagen.

Vi ser att barnen bryr sig om och hjälper varandra med t.ex. av/på klädning och vid matsituationen. De kan även trösta en ledsen kompis. Vi uppmuntrar och pratar om hur det känns när vi hjälper varandra, vad som gör min kompis glad.

Föräldrakommentarer:

- Ni tar hänsyn till mitt barns behov.
- Barnen får hjälp att lösa konflikter.
- Ni lyssnar på barnen.
- Mitt barn pratar om hur man ska vara för att göra kompis glad.

Barnkommentarer

- Jag är glad för att jag är här. Jag längtar hit ibland och ibland längtar jag efter mamma och pappa.
- Jag blir glad när jag ser min docka på samlingen.
- Det är så roligt att leka lekar och köra sopbilen.

Hasselbackens förskola:

Föräldrarnas svar i intervjufrågorna visade att både barn och föräldrar upplever trygghet och trivsel på förskolan.

Förskolans personal är tydlig med våra normer och värden. Vi arbetar och strävar efter ett demokratiskt arbetssätt, där vi är goda förebilder för barnen.

Under året har vi arbetat intensivt med värdegrunden och likabehandlingsplanen. Vi har bestämt att vi ska skicka med vår likabehandlingsplan och värdegrund till alla föräldrar i samband med utvecklingssamtalen.

Vi tycker att det är viktigt att barn och föräldrar känner sig trygga när de kommer till oss därför tar vi oss tid att bemöta föräldrar och barn vid lämning och hämtning.

Vi har också en öppen dialog för att föräldrarna ska känna ett positivt bemötande när de kommer med sina synpunkter och idéer.

Vi försöker vara lyhörda för både barnens och föräldrarnas behov.

Genom att uppmuntra barnen till hjälpsamhet och bekräfta positivt beteende, ser vi hur barnens självkänsla växer när de märker att de kan hjälpa någon. Vi ser att barnen bryr sig om varandra och gärna hjälper varandra och småbarnen på grannavdelningen. En avdelning har ett fadderbarn som barnen får vara med och samla in en slant till. Detta gör att vi får igång många intressanta diskussioner med barnen om allas lika värde och rättigheter.

– Tänk vad bra att man kan hjälpas åt!

Ökad måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Solen och Månen

"Kompis krocken" är en ny bok med medföljande spel som vi ska introducera för barnen. Boken skall förebygga rasism och främlingsfientlighet. Vi vill lära barnen att säga ifrån om de utsätts för kränkande handlingar.

Vi kommer att arbeta mer med att tydliggöra känslor med bilder och drama. Vi vill utmana barnen att våga prova olika roller och skapa ett tillåtande klimat i gruppen. Ankan och Grodan

Vi vill sträva efter att 100 % av föräldrarna svarar positivt på enkäten. Vi kommer att diskutera värdegrunden på föräldramöten i fortsättningen också. Vi fortsätter med genusarbetet och är nogga med att bekräfta det positiva det beteendet hos barnen.

Fagerängs förskola:

Vi vill arbeta något mer med barns inflytande, empati, normer och värden.

Vi vill arbeta mycket mer med kompisblomman och material om normer och värden.

Vi vill synliggöra värdegrunds arbetet genom samtal och dokumentation.

Vi vill arbeta mer tydligt efter värdegrunden.

Vi vill fortsätta med vårt goda arbete.

Hasselbackens förskola:

Vi vill få föräldrarna mer delaktiga

Vi vill fortsätta att ha en bra och positiv relation till både barn och föräldrar

Vi kan alltid bli bättre på vårt förhållningssätt

Vi vill att alla föräldrar känner att de alltid kan påverka verksamheten, innehållet på föräldramöten mm.

Vi vill att alla föräldrar besöker oss någon gång varje år.

Redovisa situationen för: Barn i behov av särskilt stöd

Fagerhults förskola:

Det krävs mer tid för samtal, vägledning och uppföljning för dessa barn. Vi använder oss av bildschema och serie samtal.

Fagerängs förskola:

Det behövs mycket tid åt värdegrundsfrågor. Det är viktigt med förståelse och empati för dessa barn. Vi är extra tydliga och vi berömmar och bekräftar. Lekgrupper har varit till stor hjälp för de här barnen. Vid konflikter använder vi oss också av seriesamtal. Vi förstärker med bildschema och tecken. Vi får stöd från elevhälsan.

Hasselbackens förskola:

Vi bemöter barnen där de är och utgår från deras behov.

Barn med annat modersmål

Fagerhults förskola:

Barnen får hjälp av personalen för att lära sig vår värdegrund. Vi är extra tydliga i vårt uttryckssätt till barnen. Vi pratar långsamt och har ögonkontakt.

Fagerängs förskola:

Vi bemöter barnen där de är och utgår ifrån deras behov. Barnen deltar på samma villkor och vi förstärker med tecken och bilder vid behov. Vi är extra tydliga och konkreta.

Hasselbackens förskola:

Barnen bemöts utifrån sina behov. Vid intervjuer och enkäter har vi sett svårigheter att förstå frågorna, både hos barn och föräldrar. Vi får vara extra tydliga.

Flickor och pojkar

Fagerhults förskola:

Solen och Månen
Situationen ser lika ut för flickor och pojkar. Vi arbetar för att alla har lika värde oavsett vilket kön man har. Vi försöker verkligen betona människors lika värde.
Ankan och Grodan
Vi har blivit mera medvetna om att vi kanske omedvetet har bemött barnen olika beroende av kön. Vi fokuserar nu mera på genusfrågor och lägger stor vikt vid att flickor och pojkar bemöts lika, och får lika stort talutrymme. Vi tänker också medvetet på att tysta barn, oavsett kön, får uppmärksamhet och talutrymme.

Fagerängs förskola:

Det är ingen skillnad och vi hoppas att vi behandlar pojkar och flickor lika .

Hasselbackens förskola:

Vi bemöter barnen utefter deras behov, oavsett kön.

Barns inflytande

Mål

Lpfö-98 uttrycker följande mål:

Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation.
- utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö.
- utvecklar sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.

Kriterier för måluppfyllelse

Uppfyllt

Barnen får efter förmåga:

1. ofta möjlighet att diskutera/bestämma vilka normer och värden som skall gälla i förskolan
2. ofta ta ansvar för olika delar i förskolans miljö t.ex. duka, vattna blommor, plocka undan
3. ofta träning i demokratiska arbetsformer t.ex. få uttrycka sina åsikter, lyssna på andra, lära sig respektera andras åsikter, välja, rösta
4. ofta möjlighet att välja/bestämma över t.ex. vem jag skall ha till bordsgranne, hur mycket mat jag vill ha, vilka kläder, vad jag skall leka, med vem jag skall leka

Personalen:

5. uppmuntrar ofta barnen att hjälpa varandra
6. väljer ofta teman och aktiviteter efter barnens intresse, önskemål och behov
7. är tydlig med vad barnen kan bestämma/påverka och inte
8. stämmer ofta av (följer upp) hur barnen upplever vad som görs och hur det är (miljön, regler, rutiner mm.) på förskolan
9. är uppmärksam på att flickor och pojkar får lika stort talutrymme, uppmärksamhet och påverkansmöjligheter
10. följer ofta upp konflikter/missförstånd tillsammans med barnen
11. utformar miljön på förskolan på ett sådant sätt att den lockar till olika sorters lek, aktiviteter och skapande
12. De flesta barn upplever
 - att de har möjlighet att själva få bestämma vissa saker och att de kan vara med och påverka andra saker. Barnen vet också att kan de inte bestämma allt (intervjufrågor till 5-åringar)
 - att de får bestämma det som är viktigt för dem (intervjufrågor till 5-åringar)

*)De flesta = lägst 80 % av alla 5 åringar

Bedömning av måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Avd. Solen och Månen bedömer att målet är uppfyllt till 87 % . De har inte uppfyllt kriterierna 1, 8.

12 barn har tillfrågats. 10 barn svarar att de får vara med att bestämma. 2 av 12 har svarat att det finns något de vill bestämma men inte får t.ex. gå till en annan avdelning när de vill. Bedömningen är gjord av arbetslaget och från enkäter med barnen.

Avd. Ankan och Grodan bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Eftersom vi inte har några 5-åringar har vi bedömt att målet är uppfyllt då vi klarat de 11 övriga delmålen. Bedömningen är gjord av arbetslaget och baserar sig på dokumentationer, diskussioner, utvärderingar och barnobservationer från det gångna året.

Fagerängs förskola:

Avd. Katten bedömer att målet är uppfyllt till 75 %.

Avd. Svanen bedömer att målet är uppfyllt till 91,6 %. Kriteriet 8 är inte uppfyllt.

Avd. Ekorren bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Avd. Tuppen bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Avd. Valpen bedömer att målet är uppfyllt till 100 %.

Hasselbackens förskola:

Avd. Trollhassel bedömer att målet är uppfyllt till 100 %

Avd. Rönnen bedömer att målet är uppfyllt till 100 %

Avd. Asken bedömer att målet är uppfyllt till 100 %

Avd. Linden bedömer att målet är uppfyllt till 91 %. Kriterier 1 och 4 är inte uppfyllda.

Det är arbetslaget som har gjort bedömningen genom att diskutera och utvärdera.

Reflektion, analys och slutsats

Fagerhults förskola:

Solen och Månen

I barnintervjuerna kommer det fram att de flesta barnen är nöjda med vad de får bestämma. Kompissolen är även här ett bra och konkret sätt att få barnen delaktiga i hur man är mot varandra, då de själva är med och bestämmer vad som ska stå där.

När vi äter ute så får barnen oftast sitta bredvid vem de vill och det tycker de är bra.

Inne har vi kvar våra fasta platser vid matborden för det skapar lugn och trygghet för barnen. Genom intervjuer med barnen får vi reda på vad barnen vill lära sig och göra på förskolan. När vi låter barnen leka längre stunder utan att vi går in och avbryter dem så får de mer lekro och det blir lugnare.

Under våren har vi pratat mycket om barns inflytande och på olika sätt fått barnen mer delaktiga i sitt eget bestämmande t.ex. beställningar till avdelningarna.

Vi behöver synliggöra mer för barnen när de får vara med att bestämma, de behöver mer träning i att uttrycka sig.

På Ankan och Grodan får barnen ofta möjlighet att välja vad de vill leka och med vem.

Våra små barn behöver få lära sig vilka normer/värden som gäller, men vi är mycket lyhörda för barnens intressen, önskemål och åsikter. Vi lyssnar på och diskuterar med barnen, samt är mycket uppmärksamma på att ge flickor och pojkar lika mycket plats. Utmaningen är att ju mer man lär sig om genuspedagogik, desto mer kritisk blir man i sitt eget förhållningssätt och arbete. Vi har genom självvärdering, observation och diskussion sett att barnen blir glada och harmoniska när de känner frihet och påverkansmöjlighet i sin vardag, speciellt i leken.

Fagerängs förskola:

När vi tog bort de gamla lekgrupperna och lät barnen välja själva vad de ska leka/göra samt med vem de skulle leka, så såg vi att barnen klarade av det bra.

Vi har sett att barnen tycker det är bra när de själva får plocka fram de leksaker som de vill ha. Vi har också märkt att barnen är väldigt hjälpsamma både mot varandra och mot oss som personal.

Vi har övat en del på att rösta, det tycker barnen är kul, speciellt när fröken vill gå till skogen men alla barnen vill gå till lekparken. Ibland har man som personal svårt att släppa kontrollen och låta barnen bestämma. Vi är lyhörda för barns önskingar. När barnen en dag kom på att de skulle göra ett akvarium och vi personal bara hängde på så fick vi ett se fantastiskt samarbete och en otrolig målmedvetenhet hos barnen.

Vi ser att när barnen är med och påverkar sin vardag så blir allt så mycket roligare.

På småbarns avdelningarna upplever vi att barnen tar egna initiativ, växer i sina uppgifter och blir mer handlingskraftiga när de får välja. Vi ser att barnen blir mer nöjda när de känner att de har påverkansmöjlighet i sin vardag, som t.ex. att välja färg på haklappen, välja mellan tumvantar eller fingervante, vad/vem de vill leka med och vilken bok vi ska läsa.

Hasselbackens förskola:

Storbarnsavdelningar:

Vi såg att 5- åringarna överlag tyckte att intervju frågorna var lite jobbiga och svåra att svara på.

Vi ser att barnen mår bra och är glada övervägande tid som de tillbringar på förskolan.

Vi har börjat med frukost/lunchbuffé, som visat sig vara väldigt positivt.

Personal finns till hans där det behövs annars är barnen självständiga och klarar av det perfekt.

I det stora hela har det varit ett bra år och det har varit kul att se barnen växa i sin självkänsla och självständighet genom att vi som personal har gett barnen verktygen och förutsättningarna att klara av sakerna själva och att välja sin aktivitet själv.

Barnen får tid att klä på sig själva och i sin egen takt och vi ser även här att barnen hjälper varandra med allt från att dra upp dragkedjor till att sätta på vantar.

Vid intervjuer och i vårt dagliga arbete med barnen ser vi till att alla barn får komma till tals, vara med och bestämma, ta del av och känna ansvar för sin miljö och det som händer runt omkring dem.

Vi tycker att det är viktigt att barnen får arbeta färdigt med det de valt att göra därför är vi noga med att inte avbryta i onödan.

Vi ser att barnen vill ha andra utmaningar för att stimulera och utveckla alla sina sinnen och vi försöker därför erbjuda andra saker än det som finns i hemmet.

Vi uppmuntrar barnen att lösa konflikter själva.

På småbarns avdelningarna bestämmer barnen själva med vem de vill leka med och vad de skall leka.

De äldre barnen bestämmer även om de vill gå ut eller vara inne. Barnen i denna ålder behöver dock en trygghet så därför har barnen bestämda mat och sovplatser som vi i arbetslaget bestämt. Barnen får välja vilken frukt de vill ha, om de vill äta frukt på förmiddagarna. Under matsituationerna tar barnen maten själva och vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra om det behövs.

Ökad måluppfyllelse

Fagerhults förskola:

Storbarns avdelningarna vill fortsätta arbetet med att synliggöra för barnen när de får vara med att bestämma.

Vi vill konkretisera vad de får bestämma så de förstår att de faktiskt får vara med och bestämma.

Vi vill fortsätta med att involvera barnen i införskaffandet av lekmaterial till förskolan. Vi vill utgå mer ifrån barnens intressen vid bestämmande av aktiviteter.

Vi vill följa upp hur barnen upplever vad de får bestämma och hur det är t.ex. med hjälp av intervjuer.

Alla avdelningar vill diskutera barnens inflytande mer på studiedagar och avdelningsmöten.

Småbarns avdelningarna vill fortsätta fokusera på flickors och pojkars inflytande och arbeta mer med jämställdhetsfrågor på avdelningen.

Vi vill utveckla arbetet så att barnen får ännu mer inflytande i sin vardag, t. ex flytta ner lekmaterial till barnens nivå.

Fagerängs förskola:

Vi vill arbeta mer med barns inflytande, empati, normer och värden.
Vi vill bli mer tydliga på vad barnen kan vara med och påverka/bestämma och inte.
Vi vill följa upp hur barnen upplever vad som görs och hur det är på förskolan oftare.
Vi vill se till varje barns inflytande möjligheter.
Vi vill lära oss att våga släppa kontrollen.
Vi vill stärka barnen till att våga uttrycka sig och sina önskningar
Vi vill synliggöra för barnen vad de har bestämt och konkretisera vad de får bestämma.

Hasselbackens förskola:

Vi vill fortsätta att arbeta med att synliggöra för barnen när de faktiskt är med och påverkar och bestämmer sin vardag
Vi vill ge stöd så att barnen ska våga komma med egna tankar och förslag.
Vi vill lära oss ett bättre sätt att fånga barnen i intervjun.
Vi vill bli bättre på att vara där vi behövs.
Vi vill diskutera barns inflytande regelbundet.

Redovisa situationen för:**Barn med behov av särskilt stöd****Fagerhults förskola:**

Vissa barn kräver mer tydlighet och samtal, men de får vara med och bestämma lika mycket som alla andra barn.

Fagerängs förskola:

Barnen vill oftast ha samma rutiner varje dag, men de har samma valmöjlighet och inflytande som övriga barn.
Ibland behövs hjälp och lotsning att bestämma.
Ibland förstärker vi med tecken.

Hasselbackens förskola:

Barnen får vara med och bestämma på samma villkor som alla andra barn

Barn med annat modersmål**Fagerhults förskola:**

Barnen har samma inflytande på verksamheten som alla andra barn.
Vi är ändå extra tydliga i vårt uttryckssätt.

Fagerängs förskola:

Barnen har samma villkor, men pga. språksvårigheter kan det vara svårare att uttrycka sina tankar och åsikter och då måste vi vara extra lyhörda och tydliga.
Ibland förstärker vi med tecken.

Hasselbackens förskola:

Barnen har samma inflytande på verksamheten som alla andra barn.
En del har svårt att förstå och där måste vi hjälpa till och vara lyhörda.

Flickor och pojkar

Fagerhults förskola:

Situationen ser lika ut för flickor och pojkar.

Vi arbetar medvetet för att flickor och pojkar ska ha samma möjlighet till inflytande, lika stort talutrymme och lika möjligheter till utveckling.

Fagerängs förskola:

Situationen ser lika ut för flickor och pojkar.

Hasselbackens förskola:

Vi ger barnen lika mycket plats och uppmuntran oavsett kön.

Egna prioriterade områden

Fagerhults förskola

Natur

Lpfö98 uttrycker att förskolan skall sträva efter att: "utvecklar förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp och för enkla naturvetenskapliga fenomen, liksom sitt kunnande om växter och djur"

Mål:

Att alla barn känner lust och nyfikenhet till naturvetenskapliga fenomen.

Varje barn ska regelbundet få möjlighet att vistas i naturen och genom lekar som främjar deras motorik, nyfikenhet samt upptäcka och känna ansvar för allt som växer och lever.

Målindikator

Målet är nått - när personalen bedömer att de arbetar aktivt med att på olika sätt skapa förståelse och intresse för naturens kretslopp och naturvetenskapliga fenomen och kan beskriva hur de arbetar och – när barnen får vara ute varje dag.

Metoder:

- Vi går till skogen minst en gång per vecka under hela året.
- Vi har följt fjärilens utveckling från ägg till fjäril.
- 5-åringarna går på "Hitta Vilse" kurs på våren
- Vi talar om allemansrätten och lär oss vara rädda om naturen.
- Vi följer årstidsväxlingarna i naturen.
- Vi utnyttjar gården dagligen för uteaktiviteter oavsett väder.
- Varje barn är med på mulle, knytte eller knopp.

Bedömning av måluppfyllelse:

Uppfyllt

Bedömningen är gjord av arbetslaget.

Reflektion, analys

Med Mulle, knytte och knopp tillfredställer vi barnens nyfikenhet och upptäckarglädje och att ta ansvar för det som lever. Vi ser på barnen att de tycker att det är spännande när vi sätter deras fantasi i rörelse eftersom att de är i lek- och sagoåldern. Det finns ingen annan lekplats som kan mäta sig med äventyret och mystiken i naturen, och ge barnen sådana möjligheter att utveckla sin samarbetsförmåga, finmotorik och grovmotorik. I skogsmiljön kommer kunskap, gemenskap och rörelse under leken naturligt till barnet. Vi har en "naturruta" i skogen som vi regelbundet går till där barnen följer årstidsväxlingarna och reflekterar över vad som händer under året.

När vi pratar om allemansrätten var det lätt för barnen att förstå när vi använde oss av konkret material.

Besöken av Mulle är efterfrågade av barnen.

Barnen följde med spänning fjärilens utveckling på nära håll från larv till fjäril. Vi beställde fjärillslarver till avdelningarna.

Barnen har lärt sig tre enkla gyllene regler om de skulle gå vilse i skogen. Vi använder oss av civilförsvarets "Hitta Vilse" material.

Arbetsboken "Hitta Vilse" har barnen tyckt varit roligt att jobba i.

Vår närmiljö så som parker och skogsområden utnyttjar vi regelbundet för att få variation på vår utevistelse, det uppskattas av både barn och föräldrar. Barnen har egna önskemål om att få gå till lekparken eller skogen.

På gården finns det gott om utrymme som barnen utnyttjar. Det finns bra möjligheter att få leka ifred.

Ökad måluppfyllelse:

Vi vill fortsätta använda naturens eget material när vi skapar och leker.

All personal ska få utbildning i mulle, knytte och knopp genom fridluvsfrämjandet.

Vi vill införskaffa "Hitta vilse" spår som vi kan använda till avslutningen.

Vi ska iordningställa gården med mer plantering och en utebyggplats med naturmaterial.

Det här kommer att bli en bra komplettering till vår härliga utemiljö.

En Na-pedagog kommer att utbildas på varje förskola under 2009.

Redovisa situationen för:

Barn med behov av särskilt stöd

Barnen deltar i naturen på samma sätt som andra barn med stöd av personalen.

Barn med annat modersmål

Barnen deltar på lika villkor i naturen.

Flickor och pojkar

I naturen finns inga skillnader mellan flickor och pojkar. Natur materialet är väldigt köns neutralt.

Egna prioriterade områden

Fagerängs förskola

Avd. Ekorren

Leken

Mål

Att alla barn vill leka och känner glädje i leken

Målindikator

- Att ha roligt
- Klara rollekar
- Klara turtagande
- Växla mellan lek och verklighet

Metoder;

- Lekgrupper
- Vuxna med i grupperna
- Val av lekmaterial
- Lek ro miljö/tid
- Dramalek
- Vuxenstyrda lekar
- Möjlighet att välja lek
- Tydliga gränser för vad som är lek

Måluppfyllelse

Uppfyllt

Reflektion och analys

Vi har barnen indelade i två lekgrupper. Vi är lyhörda för barns önskningar om att leka med andra barn än de i ens egen lekgrupp. Barnen vill leka och är glada och har stor fantasi. Alla deltar i leken oavsett ålder och kön. Några barn som har påbörjat sin lek kan ta in nya barn utan att leken avstannar.

Ökad måluppfyllelse

Att fortsätta och hålla diskussionen om barnens lek och lek miljö levande.

Att vi vuxna så mycket som möjligt är närvarande i barnens lek för att leda och stötta.

Barn i behov av särskilt stöd

Behöver hjälp av vuxna.

Barn med annat modersmål

Lika för alla.

Flickor och pojkar

Ges samma möjligheter.

Egna prioriterade områden.

Fagerängs förskola

Avd. Valpen

Lek och rörelse.

Lpfö 98 uttrycker att", leken är viktig för barns utveckling och lärande".

Lpfö 98 uttrycker att förskolan skall sträva efter att: "varje barn utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och välbefinnande"

Mål: Att alla barn känner lust och glädje i leken och alla barn har utvecklat sin motorik och fått en god kropps uppfattning.

Metoder

Vi delar upp barnen i mindre grupper och skapar lekro, vi planerar miljön för att skapa rolig lekvrår.

Vi har mycket rörelse inomhus: studsattan är alltid tillgänglig, rörelsematerial t.ex. tummelunsk, kryptunnel, balansbräda, rutschkana, taktil balansbana finns på avdelningen.

Rörelsesånger i samlingen, miniröris.

Vi har mycket rörelse utomhus: skogen, lekparken, promenader, gården, miniröris. Vi tar alla chanser till naturlig rörelse. Bara att få gå på ojämnt underlag är en utmaning för ett litet barn.

Bedömning.

Vi når målen.

Ökad måluppfyllelse.

Prioritera leken, turtagning och samförstånd.

Reflektion och analys.

Vi har koncentrerat oss mycket på rörelsen för att vi gått rörelseutbildning. Vi vill inte tappa bort leken. Lekens betydelse poängterades på en föreläsning där Agneta Hell, från specialpedagogiska skolmyndigheten, talade för att träna turtagning och sociala regler.

Miljöplan för Vagnhärads förskolor

- Varje enhet har två miljöråd.
Alla miljöråd träffas två gånger per år.
- Vi diskuterar miljö på personalmöten.
- Miljöfrågor genomsyrar verksamheten bl.a. genom olika teman.
- Vi använder närmiljön pedagogiskt i verksamheten och går till skogen varje vecka för att studera djur och natur.
- Vi sår frön på våren och tar tillvara på våra odlingar.
- Vi komposterar och sorterar sopor.

Vår värdegrund

Vi vill att alla barn och vuxna ska känna trygghet i förskolan.

Därför har vi närvarande, lyhörda och delaktiga vuxna.

Vi vill att alla respekteras som individer med lika värde.

De vuxna är goda förebilder

Vi vill att alla barn utvecklar en god självkänsla och ett gott självförtroende.

Därför att vi alla är unika individer och duger som vi är.

Vi vill att alla ska få känna glädje och kamratskap.

Därför tar vi tillvara allas förmågor.

Likabehandlingsplan för Vagnhärad's förskolor

Alla barn skall känna sig trygga och bemötas med respekt för sin egenart.

Förskolan skall vara en miljö som är fri från förekomsten av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Den 1 april 2006 trädde lagen om förbud mot kränkande behandling i kraft (enligt regerings proposition 2005/06:38). Lagen syftar till att värna och främja allas värde och allas lika rätt att bli behandlade som individer på lika villkor.

Kränkande behandling innefattar begreppen:

(se bilaga begrepp)

- Mobbing
- Diskriminering
- Sexuella trakasserier
- Rasism
- Främlingsfientlighet
- Homofobi

Lagen innehåller fem diskrimineringspunkter:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion och annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder

Enligt Ipfö-98 skall alla som arbetar i förskolan:

- * Medverka till att utveckla barnens känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen.
- * Verka i demokratiska arbetsformer där barn, personal och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga.
- * Förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare.
- * Aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper.
- * Visa respekt för den enskilda individen.
- * I det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Vidare skall förskolan sträva efter att barnen utvecklar:

- * Öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar.
- * Empati, förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situationer samt vilja hjälpa andra.
- * Förmåga att upptäcka, reflektera över och att ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.
- * Förståelse för människors lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund.
- * Respektera allt levande och omsorg om sin närmiljö.

På Vagnhärad's förskolor utgår vi ifrån alla människors lika värde oavsett; kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Begrepp

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att ett barn missgynnas genom att huvudmannen för verksamheten, rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och kön. eller som är av sexuell natur. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller mellan barn.

Annan kränkande behandling

Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns värdighet.

Exempel på kränkande behandlingar:

- Fysisk eller kroppslig kränkning: sparka, slå, ta saker ifrån någon och/eller förstöra någons ägodelar.
- Verbal kränkning: retas, kalla någon vid öknamn, förolämpningar, rasistiska eller sexistiska kommentarer.
- Indirekta kränkningar: ryktesspridning, utslutning och utstötning.

Handlingsplan

Kränkande behandling förebygger vi genom att:

- de vuxna är bra förebilder
- personalen är närvarande
- de vuxna samtalar med barnen om vad man får göra.
- skapa vikaänsla i gruppen
- allt arbetet genomsyras av trygghet, glädje, respekt och hänsyn
- skapa bra självkänsla och kamratskap
- våga vara vuxna och förespråka barns rättigheter.

Så här går vi till väga om en kränkande behandling uppstår:

- Viktigt att alltid ingripa
- Samtal med berörda barn
- Samtal i arbetslaget
- Daglig kontakt med föräldrar
- Kontakta rektor
- Rektor kontaktar föräldrar och bestämmer möte där även personalen är med.
- Dokumentation sker och uppföljningssamtal bokas, ev. åtgärdsprogram där elevhälsan inkopplas.
- All dokumentation skall förvaras inlåst.

Tydlig ansvarsfördelning:

- Rektor ser till att all personal får kontinuerlig uppdatering om likabehandlingsplanens mål och innehåll.
- Personalen ansvarar för att föräldrar och barn har kännedom om likabehandlingsplanens innehåll och verkar för att den efterlevs.
- Föräldrar får var sin likabehandlingsplan med foljebrev där de uppmanas att tycka till om dess innehåll.
- Vid föräldramöten och barnomsorgsråd informeras föräldrarna om likabehandlingsplanen.
- Barnen hjälper till att upprätta regler om vad man får/inte får göra.
- Alla förväntas följa de gemensamt upprättade reglerna.